

(فصل ۳)

نوسان و موج

۱۲۳	بخش ۱: کلیات حرکت‌های نوسانی ساده
۱۲۴	بخش ۲: بررسی دو نوسانگر خاص
۱۲۸	بخش ۳: انرژی نوسانگر ساده و پدیده تشدید
۱۴۶	بخش ۴: کلیات موج‌ها
۱۵۹	بخش ۵: موج‌های الکترومغناطیسی
۱۶۲	بخش ۶: صوت
۱۶۹	بخش ۷: بازتاب موج
۱۸۰	بخش ۸: شکست موج

(فصل ۴)

آشنایی با فیزیک اتمی و هسته‌ای

۲۰۶	بخش ۱: اثر فتوالکتریک و طیف خطی
۲۱۱	بخش ۲: بررسی چند مدل اتمی و آشنایی با لیزر
۲۱۴	بخش ۳: هسته و ویژگی‌های آن
۲۱۸	بخش ۴: پرتوزایی و نیمه‌عمر

۷

چند مهارت ریاضی مهم

(فصل ۱)

حرکت‌شناسی

۱۳	بخش ۱: مفاهیم اولیه حرکت‌شناسی
۳۵	بخش ۲: نمونه‌هایی از حرکت راست خط (یکنواخت و شتاب ثابت)

(فصل ۲)

دینامیک

۸۰	بخش ۱: قانون‌های نیوتون در دینامیک
۸۷	بخش ۲: نیروهای آشنا
۱۱۱	بخش ۳: تکانه
۱۱۶	بخش ۴: قانون گرانش عمومی

(فصل ۱)

حرکت‌شناسی

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

حرکت چیست؟

درس ۱

حرکت شناسی با مقاهم ساده‌ای مثل جابه‌جایی، بردار مکان، مسافت پیموده شده و ... شروع می‌شود. اما در عین سادگی هنوز زیادی داره. ما از تعریف، این کمیت‌ها شروع می‌کنیم.

(برگرفته از کتاب درس)

۱- کدام یک از گزینه‌های زیر همواره درست است؟

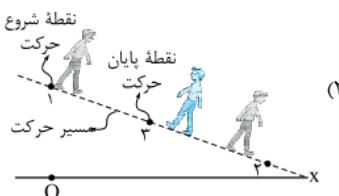
(۱) مسافت پیموده شده کوچک‌تر از اندازه جابه‌جایی نیست.

(۲) بردار جابه‌جایی، برداری است که مبدأ مکان را به محل نهایی جسم وصل می‌کند.

(۳) مسافت پیموده شده و جابه‌جایی یک متوجه به مسیر حرکت وابسته است. (۴) مسافت و جابه‌جایی کمیت‌های نرده‌ای هستند.

(برگرفته از کتاب درس)

۲- در کدام یک از شکل‌های زیر، بردار جابه‌جایی و مسیر حرکت هم‌راستا هستند؟

(۴) در هیچ کدام از شکل‌ها بردار جابه‌جایی با مسیر حرکت هم‌راستا نیست.

۳- چند مورد از عبارت‌های زیر درباره جابه‌جایی و مسافت درست است؟

الف) در یک حرکت رفت و برگشت کامل روی خط راست، مسافت دو برابر اندازه جابه‌جایی است.

ب) اندازه جابه‌جایی برابر تفاضل اندازه بردارهای مکان نهایی و اولیه است.

پ) روی یک خط راست، اندازه جابه‌جایی و مسافت پیموده شده همواره با هم برابر است.

(۴) صفر

(۳)

(۲)

(۱)

۴- توپی را از بالای یک ساختمان به ارتفاع 12 m به طور قائم به سمت بالا پرتاب می‌کنیم. توپ 5 m بالا می‌رود و سپس روی زمین می‌افتد. اندازه جابه‌جایی و مسافت پیموده شده در کل حرکت به ترتیب از راست به چه چند متر است؟

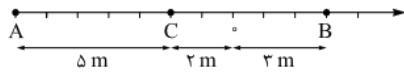
(۴) $22 - 17$

(۳) $17 - 12$

(۲) $17 - 12$

(۱) $12 - 17$

۵- متوجه کی مطابق شکل زیر از نقطه A به B و سپس به نقطه C می‌رود. به ترتیب از راست به چه بردار مکان نهایی و بردار جابه‌جایی متوجه در SI کدام است؟

(۲) $-8\vec{i}, 3\vec{i}, -5\vec{i}$
(۴) $10\vec{i}, 3\vec{i}, -7\vec{i}$

(۱) $-2\vec{i}, -5\vec{i}$
(۳) $5\vec{i}, -2\vec{i}, -7\vec{i}$

۶- بردار مکان اولیه یک متوجه در SI به صورت $\vec{d} = -17\hat{x}$ است. اگر این متوجه ابتدا در خلاف جهت محور X به اندازه 8 m و سپس در جهت محور X به اندازه 12 m جابه‌جا شود، بردار مکان نهایی و بردار جابه‌جایی کل و مسافت پیموده شده توسط متوجه به ترتیب از راست به چه در SI کدام است؟

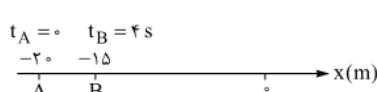
(۴) $-21\hat{i}, -4\hat{i}$

(۳) $20, -4\hat{i}, -13\hat{i}$

(۲) $4, -4\hat{i}, -21\hat{i}$

(۱) $20, -4\hat{i}, -13\hat{i}$

۷- متوجه کی مطابق شکل زیر، در بازه t_A تا t_B روی محور X بدون توقف و تغییر جهت از نقطه A به B می‌رود. کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد حرکت این متوجه درست نیست؟

(۱) بردار مکان متوجه همواره در خلاف جهت محور X ها است.

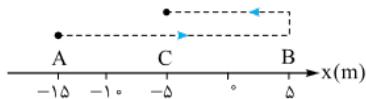
(۲) بردار جابه‌جایی در هر بازه زمانی دلخواه از t_A تا t_B در جهت محور X است.

(۳) اندازه بردار مکان همواره در حال افزایش است.

(۴) در بازه زمانی t_A تا t_B اندازه جابه‌جایی برابر مسافتی است که متوجه می‌بیناید.

۸- متوجه کی مطابق شکل، بر روی محور X از نقطه A تا نقطه B می‌رود و سپس تغییر جهت داده و به حرکت خود تا نقطه C ادامه می‌دهد. چند مورد از عبارت‌های زیر در مورد حرکت این متوجه نادرست است؟

(برگرفته از کتاب درس)

الف) جهت بردار مکان این متوجه یک بار عوض شده است.

ب) بردار مکان نهایی کل حرکت و بردار مکان نهایی هم‌جهت‌اند.

پ) متوجه در هنگام حرکت در جهت منفی محور X به اندازه 10 m جابه‌جا شده است.

ت) مسافت پیموده شده توسط متوجه 3 برابر اندازه جابه‌جایی متوجه در کل حرکت است.

(۴) صفر

(۳)

(۲)

(۱)

۹- متحرکی از نقطه A بر روی محور X شروع به حرکت می‌کند و پس از عبور از مبدأ در نقطه B می‌ایستد و به سمت نقطه A متوقف می‌شود. کدام یک از گزینه‌های زیر درست است؟

(۱) بردار مکان نهایی و بردار جایه‌جایی هم‌جهت‌اند و جهت بردار مکان، ۲ بار تغییر می‌کند.

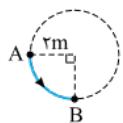
(۲) بردار مکان نهایی و بردار جایه‌جایی هم‌جهت‌اند و جهت بردار مکان، ۱ بار تغییر می‌کند.

(۳) بردار مکان نهایی و بردار جایه‌جایی در خلاف جهت هم هستند و جهت بردار مکان، ۲ بار تغییر می‌کند.

(۴) بردار مکان نهایی و بردار جایه‌جایی در خلاف جهت هم هستند و جهت بردار مکان، ۱ بار تغییر می‌کند.

۱۰- متحرکی دو جایه‌جایی متواالی $\bar{J}_1 = 3\hat{i} - 4\hat{j}$ و $\bar{J}_2 = 7\hat{j} - 4\hat{i}$ (برحسب متر) را انجام می‌دهد. بردار جایه‌جایی کل این متحرک در SI کدام است؟

(۱) $\bar{J} = 7\hat{j} + 3\hat{i}$

$$\sqrt{2} - \frac{\pi}{2}$$

$$2\sqrt{2} - \frac{\pi}{2}$$

$$\sqrt{2} - \pi$$

$$2\sqrt{2} - \pi$$

۱۱- یک متحرک روی محیط دایره مقابل از نقطه A در مسیر نشان داده شده به نقطه B می‌رود. مسافت پیموده شده و جایه‌جایی

متحرک به ترتیب از راست به چپ چند متر است؟

۱۲- چهارضلعی ABCD یک لوزی است. متحرکی روی مسیر نشان داده شده در شکل (ABDC) از A به C می‌رود. اگر مسافت طی شده توسط متحرک

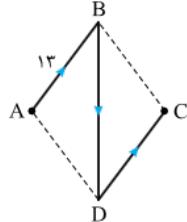
باشد، جایه‌جایی متحرک چند متر است؟ (مسیر BD یک خط راست است.)

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

زمان، مفهوم مهمی که باید با اصطلاحاتش آشنا باشید. شاید تست‌های زیر شما را به چالش پکشند. فوندن درس نامه این قسمت رو فیلی توصیه می‌کنیم.

۱۳- ثانیه هشتمن در کدام یک از بازه‌های زمانی زیر قرار دارد؟

ت) $(20/98, 25/98)$

ب) $t = 24\text{s}$

ب) ۲ ثانیه دوازدهم

۴) ب و پ

۳) ب و ت

۲) الف و پ

الف) ۷ ثانیه چهارم

(۱) الف و ت

۱۴- پنجمین بازه ۷۵ / ۰ ثانیه‌ای در کدام بازه زمانی قرار ندارد؟

۴) ۱/۵ ثانیه سوم

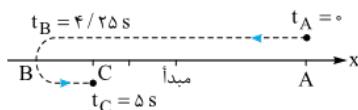
۳) ۲/۵ ثانیه دوم

۲) ثانیه سوم

(۱) $(25/4, 28/4)$

در تست بعدی مفهوم شماره ۶ گیر تشرییف بردارهای مکان و جایه‌جایی در بازه‌های زمانی کمی سه‌تی ترکیم.

۱۵- متحرکی مطابق شکل روی خط راست از نقطه A به نقطه C مطابق مسیر نشان داده شده حرکت می‌کند. اگر جدول زیر نشان دهنده مکان متحرک در چند لحظه باشد، کدام یک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

لحظه (s)	مکان (m)
۵	-۳
۴/۲۵	-۵
۳/۲۵	-۴
۲/۵	-۱
۲/۲۵	۰
۰	۵

(۱) متحرک در بازه زمانی $2/5$ / 2 ثانیه دوم تغییر جهت می‌دهد.

(۲) بردار مکان متحرک در بازه زمانی $5/4$ / 0 ثانیه پنجم تغییر جهت می‌دهد.

(۳) بردار جایه‌جایی در $2/5$ / 2 ثانیه اول حرکت با بردار مکان در لحظه $t = 2\text{s}$ هم جهت نیست.

(۴) جایه‌جایی در $1/5$ / 1 ثانیه آخر حرکت در جهت منفی محور X است.

(درس ۲)

سرعت متوسط و تندی متوسط

۱۶- کدام یک از عبارت‌های زیر درست است؟

(۱) اگر تندی متوسط صفر باشد، الزاماً سرعت متوسط هم صفر است.

(۲) اگر سرعت متوسط صفر باشد، الزاماً تندی متوسط هم صفر است.

(۳) در یک بازه زمانی ثابت هر چهقدر جایه‌جایی بیشتر باشد، الزاماً تندی متوسط بیشتر است.

(۴) اندازه سرعت متوسط همواره از اندازه تندی متوسط کمتر است.

۱۷- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) سرعت متوسط کمیتی برداری است.

ب) تندی متوسط همواره هم‌جهت با جایه‌جایی است.

پ) سرعت متوسط برابر با مسافت طی شده تقسیم بر مدت زمان طی مسافت است.

ت) اگر متحرکی روی خط راست حرکت کند، همواره اندازه سرعت متوسط برابر با تندی متوسط می‌شود.

۴) ۴

۳

۲

۱)

۱۸- در چند مورد از حرکت‌های زیر، تندی متوسط برابر اندازه سرعت متوسط است؟ (تمامی حرکت‌ها را در شرایط خلاً و بدون اصطکاک در نظر بگیرید.)

الف) چرخش کرۀ ماه به دور زمین

ب) رها کردن یک گلوله از بالای یک ساختمان تا لحظه برخورد آن به سطح زمین

پ) شلیک یک گلوله در راستای قائم به سمت بالا

ت) پرتاب افقی یک سنگ از بالای یک بلندی

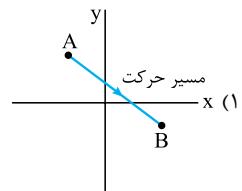
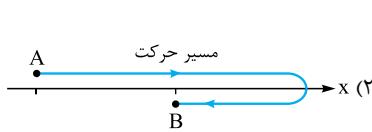
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۹- در کدام یک از شکل‌های زیر، تندی متوسط برابر اندازه سرعت متوسط نیست؟

۴) در هر سه گزینه، تندی متوسط برابر اندازه سرعت متوسط است.

۲۰- مکان متحرکی روی محور x ها در لحظه $t = 2\text{ s}$ برابر 8 m و در لحظه $t = 10\text{ s}$ برابر -16 m است. سرعت متوسط متحرک در این بازۀ زمانی چند متر بر ثانیه است؟

(ق) ۳ (۴) ۲ (۳) -۲ (۲) -۳ (۱)

۲۱- در یک محور مکان (مطابق شکل)، متحرکی در مدت 30 s از نقطۀ A، به نقطۀ O رسید و سپس در مدت 20 s از نقطۀ O به نقطۀ B رسیده است. سرعت متوسط او در کل مسیر چند متر بر ثانیه است؟

(ق) ۳ (۴) ۲۵ (۳) ۱۷/۵ (۲) ۱۶ (۱)

۲۲- متحرکی روی محور x حرکت می‌کند و در مبدأ زمان از مکان $x_1 = 100\text{ m}$ می‌گذرد و در لحظه $t_1 = 6\text{ s}$ به مکان $x_2 = 20\text{ m}$ می‌رسد و در نهایت در لحظه $t_2 = 10\text{ s}$ از مکان $x_3 = 100\text{ m}$ می‌گذرد. سرعت متوسط این متحرک در SI در این 10 s کدام است؟

(سراسری تبریز) (۹۱)

۲۳- دو بازیکن «الف» و «ب» روی خط راست به صورت رفت و برگشت می‌دوند تا خود را گرم کنند. محل قرارگیری این بازیکنان در زمان‌های مشخص مطابق شکل‌های مقابل است.

اگر هر دو بازیکن فقط در $t = 3\text{ s}$ تغییر جهت بدهند، کدام عبارت در مورد حرکت این بازیکنان در بازۀ $0,5\text{ s}$ درست نیست؟

(برگرفته از کتاب درسی)

(۱) مسافت طی شده توسط بازیکن «الف» در این بازۀ زمانی 4 m بیشتر از مسافت طی شده

توسط بازیکن «ب» است.

(۲) اندازۀ سرعت متوسط دو بازیکن برابر است.

(۳) اندازۀ تندی متوسط دو بازیکن برابر است.

(۴) جهت بردار مکان بازیکن «ب» تغییر نکرده است.

۲۴- مسابقات دوی هشت‌صد متر روی پیست‌های مخصوص بیضی‌شکلی که محیط آن 400 m است، برگزار می‌شود. رکورددار این نوع دو به رویدیشای کنیایی تعلق

دارد که مسیر مسابقه را در حدود یک دقیقه و چهل ثانیه طی کرد. اندازۀ سرعت متوسط او در آن مسابقه چند متر بر ثانیه بوده است؟

(۱) $\frac{1}{8}\text{ m/s}$ (۲) $\frac{1}{4}\text{ m/s}$ (۳) $\frac{1}{2}\text{ m/s}$ (۴) صفر

۲۵- مسابقات جهانی شنای 100 m پروانه در استخرهایی به طول 50 m توسط رفت و برگشت برگزار می‌شود. رکورددار این نوع شنا به اسطوره ورزش

جهان مایکل فلپس تعلق دارد که در حدود ۵ s می‌گذرد. تندی متوسط او چند متر بر ثانیه بوده است؟

(۱) 4 m/s (۲) 2 m/s (۳) 1 m/s (۴) صفر

۲۶- توبی را از بالای ساختمانی به ارتفاع 35 m به سمت پایین پرتاب می‌کنیم. اگر توبی پس از برخورد به زمین تا ارتفاع 15 m بالا بیاید، نسبت تندی متوسط

به اندازۀ سرعت متوسط در کل حرکت از لحظه پرتاب تا رسیدن به ارتفاع 15 m سطح زمین، کدام است؟

(۱) باید مدت زمان حرکت مشخص باشد. (۲) $2/5\text{ (۲)}$ (۳) 2 (۲) (۴) 1 (۱)

-۲۷- فاصله دو شهر 360 km است. اگر اتومبیلی در هنگام رفت با تندی متوسط 30 m/s و در هنگام برگشت با تندی متوسط 72 km/h این مسیر را طی کند، تندی متوسط آن در کل حرکت چند متر بر ثانیه است؟

(۴) صفر

(۳) 12 m

(۲) 24 m

(۱) 25 m

-۲۸- اتومبیلی فاصله بین دو شهر را با تندی متوسط 90 km/h طی می‌کند و سپس با تندی متوسط 75 km/h بازمی‌گردد. اگر مدت زمان برگشت 36 min بیشتر از مدت زمان رفت باشد، فاصله بین دو شهر چند کیلومتر است؟

(۴) 330 m

(۳) 300 m

(۲) 270 m

(۱) 240 m

-۲۹- مکان متحرکی که روی محور y حرکت می‌کند، در لحظه $t = 4 \text{ s}$ بر حسب متر $\bar{d}_1 = -4 \text{ m}$ است. اگر سرعت متوسط متحرک در بازه زمانی $(4 \text{ s}, 11 \text{ s})$ در SI برابر $\bar{v}_{av} = 2 \text{ m/s}$ باشد، متحرک در انتهای این بازه زمانی در کدام مکان بروجست متر قرار دارد؟

(۴) -2 m

(۳) 14 m

(۲) 10 m

(۱) 7 m

-۳۰- متحرکی روی محور y در بازه زمانی (t_1, t_2) از مکان $\bar{d}_1 = (-5 \text{ km})$ به مکان $\bar{d}_2 = (4 \text{ km})$ رود. اگر اندازه سرعت متوسط متحرک 2 m/s باشد، چند مورد از عبارت‌های زیر قطعاً درست است؟

(الف) مقدار $t_2 - t_1 = 4500 \text{ s}$ است.

(ب) تندی متوسط متحرک 2 m/s است.

(پ) بردار سرعت متوسط متحرک به صورت $\bar{v} = \frac{\bar{d}_2 - \bar{d}_1}{t_2 - t_1}$ است.

(۴) صفر

(۳) 3 m

(۲) 2 m

(۱) 1 m

-۳۱- شکل مقابل، مسیر چهار متحرک را نشان می‌دهد که از نقطه ابتدایی به نقطه نهایی می‌روند. این چهار جسم در بازه‌های زمانی یکسان این مسیرها را طی کرده‌اند. اگر $\bar{d}_1, \bar{d}_2, \bar{v}_{av,1}, \bar{v}_{av,2}, \bar{v}_{av,3}, \bar{v}_{av,4}$ به ترتیب بیانگر بردار جابه‌جایی، مسافت‌طی شده، اندازه سرعت متوسط و تندی متوسط باشد، کدام گزینه زیر نادرست است؟

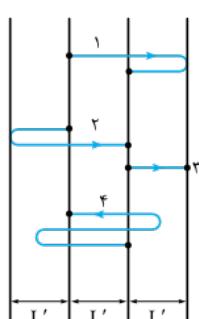
(برگرفته از کتاب فیزیک هالیدی)

$$\bar{v}_{av,1} = \bar{v}_{av,2} = \bar{v}_{av,3} = \bar{v}_{av,4} \quad (1)$$

$$s_{av,4} > s_{av,1} = s_{av,2} > s_{av,3} \quad (2)$$

$$\bar{d}_1 = \bar{d}_2 = \bar{d}_3 \neq \bar{d}_4 \quad (3)$$

$$l_1 < l_2 = l_3 = l_4 \quad (4)$$

-۳۲- سرعت متوسط دو متحرک A و B که روی محور y حرکت می‌کنند. در مدت 2 s به ترتیب $\bar{v}_A = 2 \text{ m/s}$ و $\bar{v}_B = -2 \text{ m/s}$ باشد، فاصله دو متحرک از هم در لحظه $t = 0$ چند متر است؟ (یکاها در SI هستند).

(۴) صفر

(۳) 4 m

(۲) 8 m

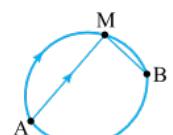
(۱) 12 m

در تست‌های زیر دیگر مسیر هرکت، یک فقط راست نیست.

-۳۳- متحرکی مسیر A تا B را در مدت زمان 10 min می‌رساند. از یکی از راه‌های نشان داده شده طی می‌کند. در کدام مسیر اندازه سرعت متوسط متحرک کمتر است؟

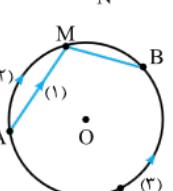
(۱) مسیر منحنی AMB

(۳) مسیر منحنی ANB

(۲) مسیر حاصل از پاره خط‌های AM و MB

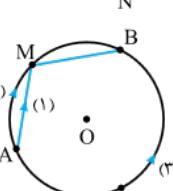
(۴) اندازه سرعت متوسط در هر سه مسیر یکسان است.

-۳۴- سه متحرک با تندی متوسط یکسان از سه مسیر نشان داده شده در شکل از نقطه A به B می‌روند. اندازه سرعت متوسط کدام متحرک بیشتر است؟ (ANB > AMB)

(۱) متحرک مسیر شماره (۱)

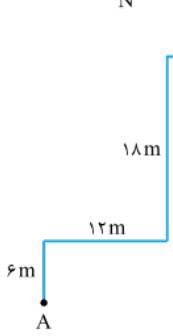
(۳) متحرک مسیر شماره (۳)

-۳۵- سه متحرک با سرعت‌های متوسط یکسان از سه مسیر نشان داده شده در شکل از نقطه A به B می‌روند. تندی متوسط کدام متحرک بیشتر است؟ (ANB > AMB)

(۱) متحرک مسیر شماره (۱)

(۳) متحرک مسیر شماره (۳)

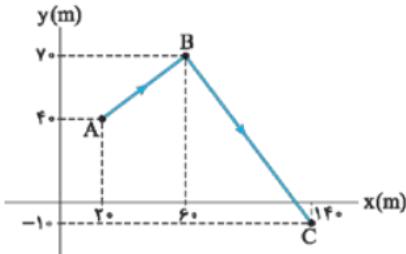
-۳۶- اگر متحرکی بر روی مسیر رو به رو، در مدت 10 s از نقطه A به B برود، اندازه سرعت متوسط و تندی متوسط متحرک به ترتیب از راست به چپ چند کیلومتر بر ساعت است؟

(۱) $15/12 = 3 \text{ m/s}$

(۲) $4/2 = 2 \text{ m/s}$

(۳) $15/12 = 10/8 \text{ m/s}$

(۴) $4/2 = 10/8 \text{ m/s}$

۴۷- متحرکی مطابق شکل روبرو طی 5 s ، روی مسیر ABC از نقطه A به نقطه C می‌رود. سرعت متوسط و تندی متوسط متحرک به ترتیب از راست به چپ چند متر بر ثانیه است؟ ($\sqrt{2} = 1.41$)

- (۱) $13/4 - 12/1$
 (۲) $16/2 - 12/2$
 (۳) $13/4 - 13/3$
 (۴) $16/2 - 13/4$

۴۸- براساس نقشه مقابله که از نرم‌افزار Google Maps گرفته شده، مسافت انتشارات خیلی سبز (واقع در خیابان نظری) تا ورودی دانشگاه تهران (روبروی خیابان فخر رازی) 300 m است که با پایی بیاده 4 min طول می‌کشد. اگر بزرگی سرعت متوسط در این جایه‌جایی $s = \frac{\sqrt{58}}{8}\text{ m/s}$ باشد، فاصله انتشارات خیلی سبز تا خیابان فخر رازی چند متر است؟ (امتداد خیابان‌های نظری و فخر رازی بر هم عمودند.)

- (۱) $12/0$
 (۲) $9/0$
 (۳) $7/5$
 (۴) $6/0$

طرهان سوال می‌تواند وضعیت حرکت پسم را با جدول مشاهد کنند.

۴۹- در جدول زیر مکان آغازین، اندازه سرعت متوسط و جهت حرکت متوجه کی که روی محور y حرکت می‌کند، نشان داده شده است. اگر حرکت متحرک طول بکشد، بردار مکان پایانی \vec{y}_f و بردار جایه‌جایی \vec{d} در SI از راست به چپ کدام است؟

جهت حرکت	اندازه سرعت متوسط	بردار جایه‌جایی	مکان پایانی	مکان آغازین
خلاف جهت محور y	4 m/s	\vec{d}	\vec{y}_f	$(-8\text{ m})\vec{j}$

- (۱) $16\vec{j}, 8\vec{j}$
 (۲) $-24\vec{j}, -16\vec{j}$
 (۳) $-16\vec{j}, -8\vec{j}$
 (۴) $8\vec{j}, 16\vec{j}$

۵۰- جدول زیر وضعیت حرکت دو متحرک A و B را در مدت 5 s نشان می‌دهد. در طی این 5 s ، متحرک A تغییر جهت نمی‌دهد و متحرک B فقط یک بار و در مکان $\vec{d}_A = 4\vec{i} = \vec{d}'$ تغییر جهت می‌دهد. اگر سرعت متوسط دو متحرک برابر باشد، تندی متوسط متحرک B در این بازه زمانی چند متر بر ثانیه است؟

(برگرفته از کتاب درس)

مکان نهایی	مکان اولیه
$(-5\text{ m})\vec{i}$	$(-10\text{ m})\vec{i}$
$\vec{d}_{y,B}$	$(-3\text{ m})\vec{i}$

- (۱) ۱
 (۲) ۲
 (۳) ۴
 (۴) ۱۰

۵۱- جدول زیر وضعیت دو متحرک A و B را در مدت 5 s نشان می‌دهد. اگر دو متحرک یک بار در مبدأ تغییر جهت بدنهند و تندی متوسط آن‌ها در کل حرکت برابر باشد، کدامیک از گزینه‌های زیر بر حسب SI نادرست است؟

(برگرفته از کتاب درس)

تندی متوسط	سرعت متوسط	مکان نهایی	مکان اولیه	
s_{av}	$\vec{v}_{av,A}$	$(-4\text{ m})\vec{i}$	$(-12\text{ m})\vec{i}$	Mتحرک A
s_{av}	$\vec{v}_{av,B}$	$\vec{d}_{y,B}$	$(9\text{ m})\vec{i}$	Mتحرک B

$$\vec{v}_{av,A} = 1/6\vec{i} \quad (۱)$$

$$\vec{d}_{y,B} = 7\vec{i} \quad (۲)$$

$$s_{av} = 3/2 \quad (۳)$$

$$\vec{v}_{av,B} = -9/2\vec{i} \quad (۴)$$

درست ۳ حرکت در راستای خط راست

از معادله مکان - زمان فیلی همراهی شه فهیدی، اول از همه مکان پسم در هر لحظه.

۵۲- معادله مکان - زمان متحرکی که بر روی محور X حرکت می‌کند، در SI به صورت $x = 3\cos \pi t + 5t^4 - 7$ است. بردار مکان آغازین متحرک در SI کدام است؟

- (۱) $10\vec{i}$
 (۲) $-4\vec{i}$
 (۳) $1\vec{i}$
 (۴) صفر

$$-7\vec{i} \quad (۱)$$

۵۳- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = t^4 - 2t^3 + 2t^2 - 4t$ است. فاصله متحرک از مبدأ مکان در لحظه $t = 2\text{ s}$ برابر d و در مبدأ زمان برابر d است. کدام است؟

- (۱) $7\vec{i}$
 (۲) $14\vec{i}$
 (۳) $11\vec{i}$
 (۴) صفر

۵۴- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = (t-2)(t+3)(t+4)$ است. در چه لحظه‌هایی این متحرک از مبدأ مکان عبور می‌کند؟

- (۱) 4 s و 3 s
 (۲) 2 s فقط
 (۳) 2 s و 3 s
 (۴) 4 s و 2 s

- ۴۵- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = (t - 4)(t^2 - 6t + 5)$ است. در چه لحظه‌هایی بر حسب ثانیه بردار مکان متحرک تغییر جهت می‌دهد؟

۴) فقط

۱, ۵ (۳)

۱, ۴, ۶ (۲)

۱, ۴, ۵ (۱)

- ۴۶- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = t^2 - 6t + 10$ است. بردار مکان متحرک در چه لحظه‌ای بر حسب ثانیه تغییر جهت می‌دهد؟

۲ (۲)

۴) بردار مکان متحرک تغییر جهت نمی‌دهد.

۱ (۱)

۳ (۳)

- ۴۷- معادله مکان - زمان جسمی که روی محور x حرکت می‌کند در SI به صورت $x = 4t + t^2 - 4t^3$ است. بردار مکان متحرک چند بار تغییر جهت می‌دهد؟

۴) صفر

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۴۸- اگر معادله حرکت متحرکی که روی محور y ها حرکت می‌کند در SI به صورت $y = -t^2 + 8t - 15$ باشد، چند ثانیه پس از مبدأ زمان متحرک برای دو میان بار از مبدأ مکان عبور می‌کند؟

۶ (۴)

۵ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

حالا فوایدین به چابه‌جایی متحرک در یک بازه زمانی پیردازیم.

- ۴۹- اگر معادله حرکت متحرکی در SI به صورت $x = 2t^3 + 6t - 2t^2$ باشد، متحرک در مدت ۲ ثانیه اول حرکت چند متر جابه‌جا شده است؟

۲۴ (۴)

۲۶ (۳)

۲۸ (۲)

۳۰ (۱)

- ۵۰- معادله مکان - زمان جسمی در SI به صورت $x = 2t^4 - 4$ است. جابه‌جایی این متحرک در ثانیه دوم حرکت چند متر است؟

-۲ (۴)

۶ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

- ۵۱- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = t^3 + t + 1 - 2t^2$ است. جابه‌جایی این متحرک در ۲ ثانیه سوم چند برابر جابه‌جایی جسم در ۳ ثانیه دوم است؟

$\frac{69}{57}$

$\frac{57}{69}$

$\frac{37}{13}$

$\frac{13}{37}$

- ۵۲- معادله مکان - زمان متحرکی که بر روی محور y حرکت می‌کند، در SI به صورت $y = 5\sin\left(\frac{\pi t}{3}\right) + 3t - 4$ است. بردار جابه‌جایی این متحرک در بازه زمانی (۱) در SI کدام است؟

$6\bar{j}$ (۴)

$-6\bar{j}$ (۳)

$2\bar{j}$ (۲)

$-2\bar{j}$ (۱)

نوبت رسیده به سرعت متوسط.

- ۵۳- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = 3t^2 - 6t - 34$ است. سرعت متوسط آن در ۲ ثانیه اول حرکت چند متر بر ثانیه است؟

۳ (۴)

$1/5$ (۳)

۲ (۲)

-۳ (۱)

- ۵۴- سرعت متوسط متحرکی که معادله مکان - زمان آن در SI به صورت $x = t^3 - 3t - 8$ است. در ۲ ثانیه دوم حرکت چند متر بر ثانیه است؟

-۳ (۴)

۵۰ (۳)

۲۵ (۲)

۱۹ (۱)

- ۵۵- معادله حرکت متحرکی در SI به صورت $x = t^3 - t - 12$ است. در چه لحظه‌ای پس از مبدأ زمان، سرعت متوسط کل حرکت صفر می‌شود؟

۳ (۲)

۴) پس از مبدأ زمان سرعت متوسط کل حرکت صفر نمی‌شود.

۱ (۱)

سوچه اصلی پند تست بعدی پهلوت هرگز متحرک!

- ۵۶- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = 3t^2 - 9t + 6 - 3t^3$ است. این متحرک در چه لحظه‌ای تغییر جهت می‌دهد؟

۲/۵ (۴)

۲ (۳)

$1/5$ (۲)

۱ (۱)

- ۵۷- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = -4t^4 + 24t - 4t^3 - 35$ است. این متحرک در چه بازه زمانی در جهت مثبت محور x حرکت کرده است؟

(۳s, ۳/۵s) (۴)

(۲s, ۳/۵s) (۳)

(۰, ۳s) (۲)

(۲/۵s, ۳/۵s) (۱)

- ۵۸- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = -3t^2 + 18t - 15t - 3t^3 - 18$ است. این متحرک چند ثانیه در طرف مثبت محور x در حال حرکت بوده است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

- ۵۹- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = -6t + 8 - 6t^2 + t^3$ است. بیشترین فاصله متحرک نسبت به مکان اوایله‌اش در بازه (۴s, ۰s) بر حسب متر کدام است؟

۳ (۴)

۱۰ (۳)

۹ (۲)

۸ (۱)

- ۶۰- معادله مکان - زمان متحرکی که روی محور x در حال حرکت است، در SI به صورت $x = t^3 - 6t + 5$ است. در چه لحظه‌ای از لحظه‌های زیر بر حسب ثانیه، متحرک در حال نزدیک شدن به مبدأ مکان است؟

۵/۵ (۴)

۴/۵ (۳)

۲/۵ (۲)

۱/۵ (۱)

- ۶۱- معادله مکان - زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، در SI به صورت $x = t^3 + Bt + C$ است. مقدار B در SI برابر کدام گزینه باشد تا بردار جابه‌جایی متحرک از مبدأ حرکت تا لحظه تغییر جهت به صورت $\bar{x} = (-6/25)m$ باشد؟

۵ (۴)

۲/۵ (۳)

-۵ (۲)

-۲/۵ (۱)

۶۲- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = 6t^2 - 9t + 4$ است. در گدامیک از بازه های زمانی زیر، مسافت طی شده توسط متحرک با اندازه جابه جایی آن یکسان نیست؟

(۱) $5\text{s}, 2/5\text{s}$ (۴)

(۱) $1\text{s}, 1/5\text{s}$ (۳)

(۰) $5\text{s}, 1\text{s}$ (۲)

(۰) $0, 0/5\text{s}$ (۱)

۶۳- اگر معادله مکان - زمان متحرکی که روی محور X حرکت می کند، در SI به صورت $x = t^3 + 4t + 1$ باشد، مسافت پیموده شده متحرک در ثانیه سوم حرکت چند متر است؟

(۴) 4s

(۳) 22s

(۲) 23s

(۱) 17s

۶۴- معادله مکان - زمان متحرکی که روی محور y حرکت می کند، در SI به صورت $y = 6t^3 - 24t + 18$ است. مسافت طی شده توسط این متحرک در ۳ ثانیه اول حرکت چند متر است؟

(۴) 3s

(۳) 28s

(۲) 24s

(۱) 18s

۶۵- معادله مکان - زمان متحرکی که روی محور X حرکت می کند، در SI به صورت $x = t^3 + t - 2$ است. مسافت طی شده توسط این متحرک در ۲ ثانیه اول حرکت چند متر است؟

(۴) 14s

(۳) 12s

(۲) 10s

(۱) 6s

۶۶- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = 2t^3 + 4t - 8$ است. در فاصله زمانی $t_1 = 2\text{s}$ تا $t_2 = 4\text{s}$ ، مسافتی که متحرک طی می کند، چند برابر اندازه جابه جایی آن است؟ (سراسری ریاضی ۹۸ تاریخ از کشور)

(۴) 2s

(۳) $1/6\text{s}$

(۲) $1/5\text{s}$

(۱) $1/10\text{s}$

۶۷- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = t^3 - 3t + 2$ است. اندازه جابه جایی جسم در ثانیه دوم حرکت، چند برابر مسافت پیموده شده در همین بازه زمانی است؟

(۴) صفر

(۳) 3s

(۲) $\frac{1}{2}\text{s}$

(۱) 1s

۶۸- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = 2t^3 - 16t + 24$ است. متحرک بین دو لحظه ای که بردار مکانش تغییر جهت می دهد، چه مسافتی را بر حسب متر طی می کند؟

(۴) 24s

(۳) 16s

(۲) 12s

(۱) 8s

۶۹- معادله مکان - زمان متحرکی در SI به صورت $x = -t^3 + 6t + 5$ است. اندازه مسافت طی شده توسط متحرک در ۴ ثانیه اول حرکت چند متر از اندازه جابه جایی متحرک در همین بازه زمانی بیشتر است؟

(۴) باید مقدار x مشخص باشد.

(۳) 8s

(۲) 4s

(۱) 2s

هرچهار صد هزار مسافت باشه، در هر دو تندی متوسط هم فیشه هرف زد.

۷۰- تندی متوسط متحرکی که معادله مکان - زمان آن در SI به صورت $x = 4t^3 - 4t + 1$ است، در ۲ ثانیه اول حرکت چند متر بر ثانیه است؟

(۴) 8s

(۳) 5s

(۲) 4s

(۱) $2/5\text{s}$

۷۱- اندازه سرعت متوسط متحرکی که معادله مکان - زمان آن در SI به صورت $x = t^3 + Bt$ است، در بازه $(0, 5\text{s})$ برابر 4m/s است. تندی متوسط این متحرک در این بازه چند متر بر ثانیه است؟

(۴) $20/5\text{s}$

(۳) $12/25\text{s}$

(۲) $10/25\text{s}$

(۱) $4/1\text{s}$

درس ۴ نمودار مکان - زمان در حرکت راست خط

پیوند مفاهیم هرکت شناسی و نمودارهاش پیوند عمیقی برقراره! تو این قسمت با نمودار مکان - زمان آشنا خواهی شیم!

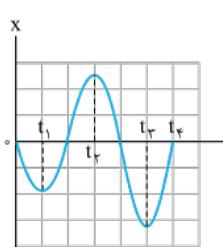
۷۲- نمودار مکان - زمان متحرکی در یک مسیر مستقیم به صورت روبرو است. در گدام لحظه متحرک در بیشترین فاصله از مبدأ مکان قرار دارد؟

(۱) t_1

(۲) t_2

(۳) t_3

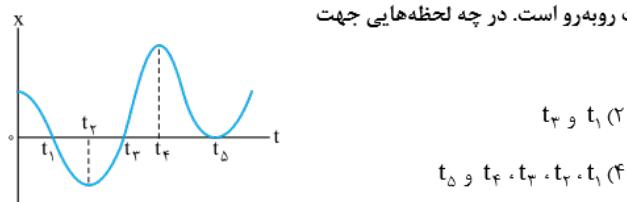
(۴) t_4

۷۳- نمودار مکان - زمان متحرکی که در امتداد محور X حرکت می کند، به صورت روبرو است. در چه لحظه هایی جهت بردار مکان متحرک تغییر می کند؟

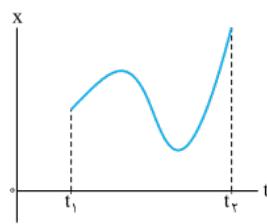
(۱) t_5, t_4, t_3

(۲) t_5, t_4, t_3, t_1

(۳) t_5, t_4, t_3, t_2, t_1

(۴) t_5, t_4, t_3, t_2, t_1

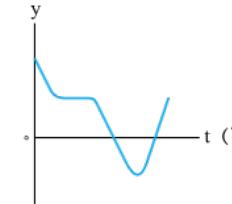
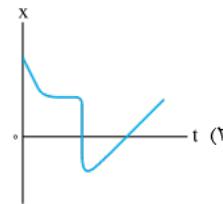
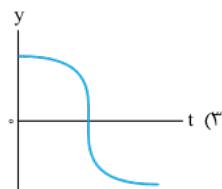
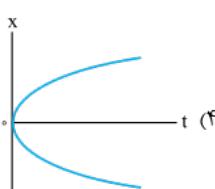

- ۷۴- نمودار مکان - زمان متخرکی که در امتداد محور x حرکت می‌کند مطابق شکل است. در فاصله زمانی میان t_1 تا t_2 ، جهت حرکت چند بار عوض شده است؟ (ق.۳)

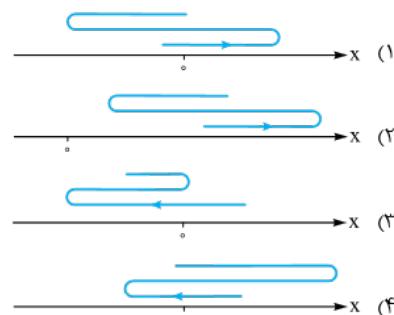
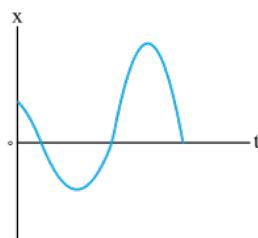
- (۱) صفر
- (۲) ۱
- (۳) ۲
- (۴) ۳

(برگرفته از کتاب درسی)

- ۷۵- کدامیک از نمودارهای زیر می‌تواند بیانگر نمودار مکان - زمان یک متخرک باشد که روی خط راست در حال حرکت است؟

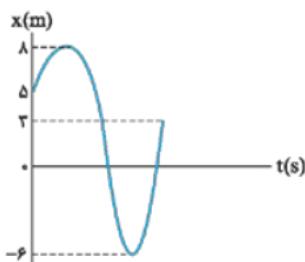
- ۷۶- نمودار مکان - زمان متخرکی که روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. کدامیک از شکلهای زیر، مسیر حرکت این متخرک را به درستی نشان می‌دهد؟ (برگرفته از کتاب درسی)

- ۷۷- نمودار مکان - زمان متخرکی که روی محور x حرکت می‌کند، یک خط راست و مطابق شکل رویه را است. اگر بردار مکان این متخرک در $t = 3\text{ s}$ تغییر جهت بدهد، در چه لحظه‌ای بردار مکان متخرک در $\vec{x} = 4\text{ m}$ است؟

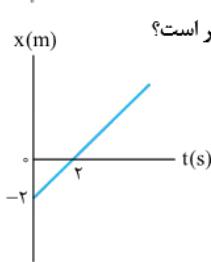
- (۱) $4/5\text{ s}$
- (۲) $3/5\text{ s}$
- (۳) $5/5\text{ s}$
- (۴) $6/5\text{ s}$

محاسبه چابه‌جایی و مسافتی از روی نمودار مکان - زمان یکی از مهارت‌های مهم است که باید بله باشید!

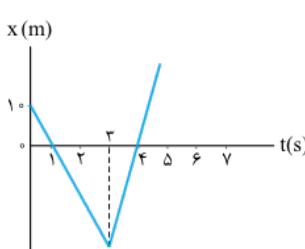
- ۷۸- نمودار مکان - زمان متخرکی که در راستای محور X حرکت می‌کند، مطابق شکل رویه را است. بردار چابه‌جایی متخرک از شروع حرکت تا لحظه دومین تغییر جهت (برحسب متر) کدام است؟

- (۱) $6\bar{i}$
- (۲) $-6\bar{i}$
- (۳) $11\bar{i}$
- (۴) $-11\bar{i}$

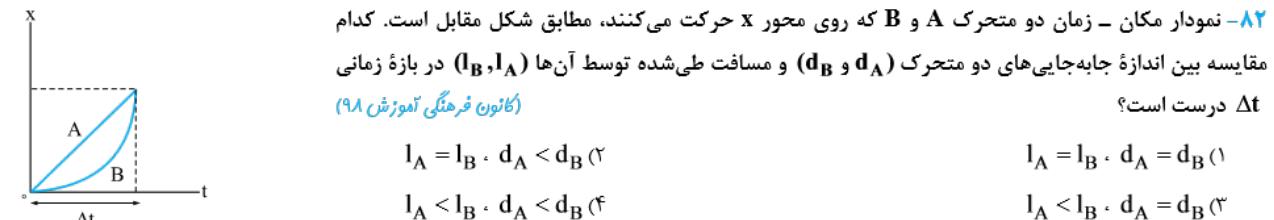
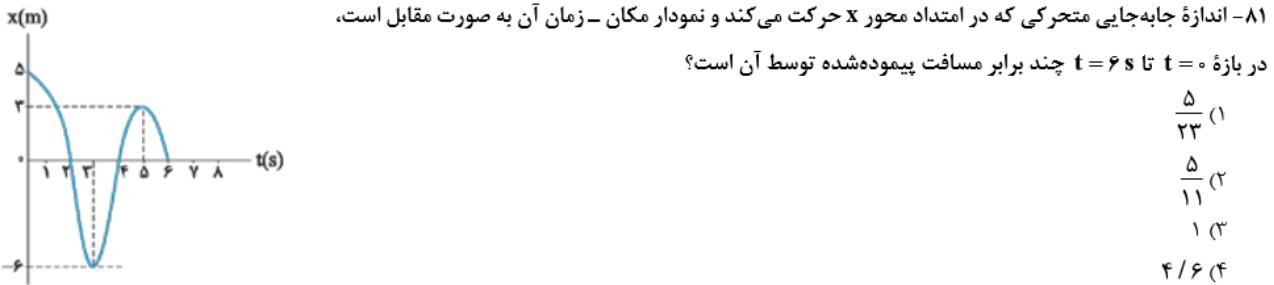
- ۷۹- نمودار مکان - زمان متخرکی در یک مسیر مستقیم مطابق شکل رویه را است. چابه‌جایی این متخرک در ۲ ثانیه سوم حرکت چند متر است؟

- (۱) ۲
- (۲) ۶
- (۳) ۸
- (۴) ۱۲

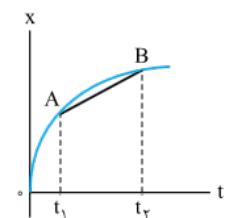
- ۸۰- نمودار مکان - زمان متخرکی که در راستای محور x حرکت می‌کند به شکل رویه را است. اندازه چابه‌جایی متخرک در ۲ ثانیه اول چند برابر اندازه چابه‌جایی متخرک در ۲ ثانیه دوم است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$
- (۲) $\frac{3}{2}$
- (۳) $\frac{2}{3}$
- (۴) $\frac{1}{3}$

درباره اهمیت مفاسیه سرعت متوسط و تندی متوسط از روی نمودار مکان – زمان هرچیز بگذارید، کم لغتیم!

۸۳- شکل روبرو نمودار مکان – زمان یک متحرك است که در امتداد محور x حرکت می‌کند در این شکل شبیه خط AB برابر است با:

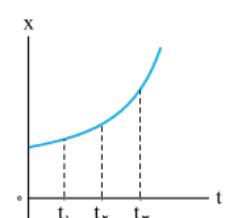

(۱) سرعت لحظه‌ای در لحظه t_1

(۲) شتاب لحظه‌ای در لحظه t_2

(۳) سرعت متوسط در فاصله زمانی t_1 تا t_2

(۴) شتاب متوسط در فاصله زمانی t_1 تا t_2

۸۴- نمودار مکان – زمان متحركی که در راستای محور x حرکت می‌کند سپاهی و مطابق شکل روبرو است. سرعت (سراسری ریاضی ۹۵)

متواتر متحرك در کدام بازه زمانی بیشتر است؟

(۱) صفر تا t_1

(۲) t_1 تا t_2

(۳) t_2 تا t_3

(۴) بستگی به اندازه فاصله‌های زمانی دارد.

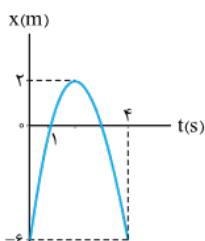
۸۵- نمودار مکان – زمان متحركی که با شتاب ثابت در مسیر مستقیم حرکت می‌کند، مطابق شکل است. سرعت متواتر در فاصله زمانی $s = 1\text{ s}$ تا $t = 4\text{ s}$ تا $t = 4\text{ s}$ چند متر بر ثانیه است؟ (سراسری تهری ۹۷)

(۱) ۲

(۲) -۲

(۳) ۶

(۴) -۶

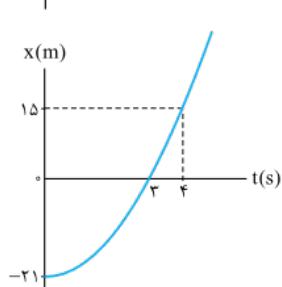
۸۶- نمودار مکان – زمان متحركی در مسیر مستقیم به صورت روبرو است. تندی متوسط این متحرك در ۴ ثانیه اول حرکت چند کیلومتر بر ساعت است؟

(۱) $2/5$

(۲) ۹

(۳) $22/5$

(۴) $32/4$

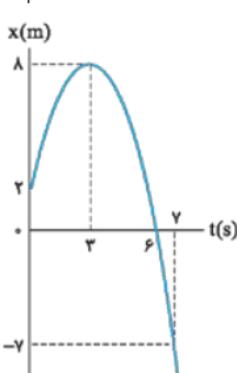
۸۷- نمودار مکان – زمان متحركی که روی محور x حرکت می‌کند، در بازه زمانی (۰، ۷ s) مطابق شکل روبرو است. تندی متوسط متحرك در مدت زمانی که متحرك در خلاف جهت محور x حرکت می‌کند، چند متر بر ثانیه است؟

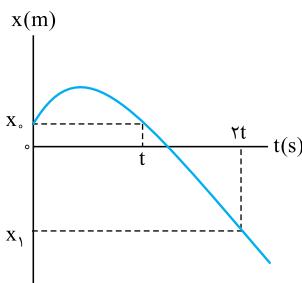
(۱) ۱

(۲) $3/75$

(۳) $4/25$

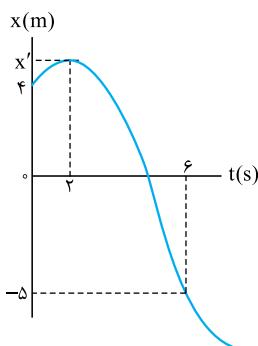
(۴) $4/5$

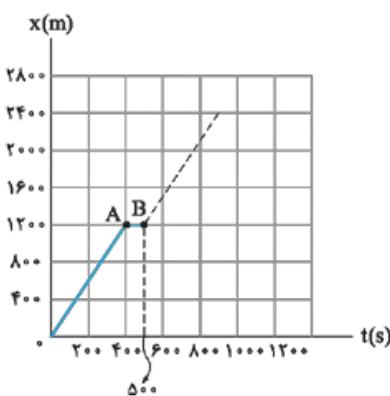
-۸۸- نمودار مکان - زمان حرکت متاخرکی در مسیر مستقیم مطابق شکل زیر است. نسبت سرعت متوسط متاخرک در t ثانیه دوم حرکت به سرعت متوسط آن در $2t$ ثانیه اول حرکت کدام است؟ [کانون فرهنگی آموزشی ۹۱](#)

- ۱) $\frac{1}{2}$
- ۲) $\frac{1}{2}$
- ۳) $\frac{2}{3}$
- ۴) $\frac{3}{4}$

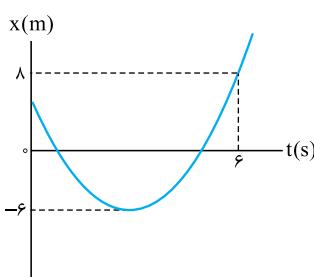
-۸۹- نمودار مکان - زمان متاخرکی که روی محور x حرکت می کند، مطابق شکل رویه را دارد. اگر تندی متوسط این متاخرک در بازه زمانی $(0, 2s)$ برابر تندی متوسطش در بازه زمانی $(2s, 6s)$ باشد، مقدار x' کدام است؟

- ۱) $\frac{3}{2}$
- ۲) $\frac{13}{2}$
- ۳) $\frac{23}{2}$
- ۴) $\frac{33}{2}$

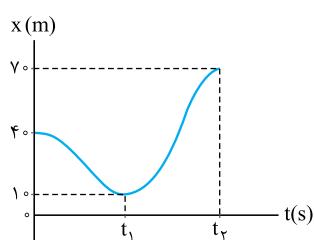
-۹۰- شکل مقابل، نمودار مکان - زمان حرکت یک دونده در مسابقه دوی 3000 m بر روی یک خط راست است. اگر سرعت متوسط رقیب او در کل مسیر 4 m/s باشد، مقدار سرعت متوسط او از لحظه $t = 500\text{ s}$ تا خط پایان چند متر بر ثانیه باشد تا زودتر از رقیبیش از خط پایان بگذرد؟ [پرگرفته از کتاب درسی](#)

- ۱) کمتر از $\frac{6}{4}$
- ۲) کمتر از $\frac{7}{2}$
- ۳) بیشتر از $\frac{6}{4}$
- ۴) بیشتر از $\frac{7}{2}$

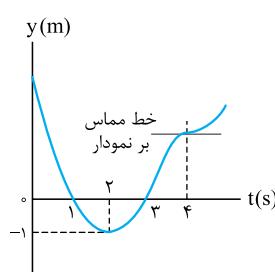
-۹۱- نمودار مکان - زمان متاخرکی که در امتداد محور x حرکت می کند، مطابق شکل رویه را دارد. اگر تندی متوسط متاخرک در بازه $(0, 6s)$ برابر 4 m/s باشد، بردار مکان اولیه متاخرک در SI کدام است؟

- ۱) $\frac{2}{4}\vec{i}$
- ۲) $\frac{2}{8}\vec{i}$
- ۳) $\frac{3}{6}\vec{i}$
- ۴) $\frac{4}{1}\vec{i}$

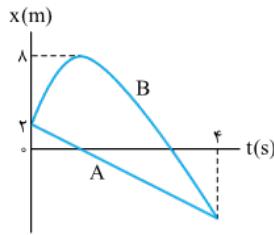
-۹۲- شکل رویه رو نمودار مکان - زمان یک متاخرک را در مسیر مستقیم نشان می دهد. اگر اندازه سرعت متوسط در t_1 ثانیه اول 10 m/s و تندی متوسط در t_2 ثانیه اول 15 m/s باشد، t_1 ، t_2 به ترتیب کدام‌اند؟

- ۱) $4 - \frac{3}{2}$
- ۲) $\frac{22}{3} - 4$
- ۳) $\frac{14}{3} - 4$

-۹۳- نمودار مکان - زمان متاخرکی که روی محور y حرکت می کند، مطابق شکل رویه را دارد. سرعت متوسط متخرک از مبدأ زمان تا لحظه t نسبت $\bar{v}_{av} = -4\text{ m/s}$ است. تندی متوسط این متخرک از مبدأ زمان تا لحظه t که برای دوین بار از مبدأ عبور می کند، چند متر بر ثانیه است؟

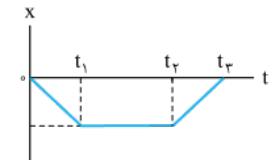
- ۱) ۵
 - ۲) ۷
 - ۳) ۹
 - ۴) ۱۱
- ۲۲
-

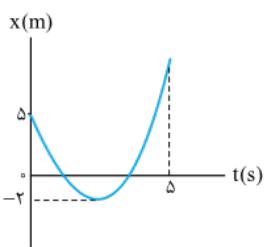
۹۴- نمودار مکان - زمان دو متوجه A و B در مسیر مستقیم به صورت رو به رو است. اگر اندازه سرعت متوسط متوجه A در ۴ ثانية اول حرکت $3/5 \text{ m/s}$ باشد، تندی متوسط متوجه B در این مدت چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) ۷/۵
(۲) ۶/۵
(۳) ۴/۵
(۴) ۳/۵

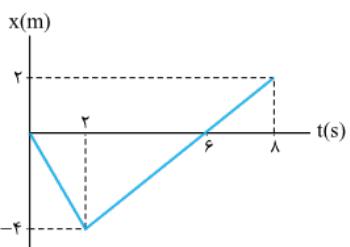
۹۵- نمودار مکان - زمان متوجه کی که روی محور X حرکت می کند به شکل زیر است. در کدام بازه زمانی زیر، تندی متوسط با اندازه سرعت متوسط برابر نیست؟

۹۶- نمودار مکان - زمان متوجه کی در یک مسیر مستقیم به صورت رو به رو است. تندی متوسط این متوجه در مدت ۵ ثانية اول حرکت چند متر بر ثانیه از اندازه سرعت متوسط آن در همین مدت بیشتر است؟

- (۱) ۰/۸
(۲) ۲/۸
(۳) ۱/۲
(۴) ۲

۹۷- نمودار مکان - زمان متوجه کی که در امتداد محور X حرکت می کند به شکل رو به رو است. کدام یک از عبارت های زیر در مورد این متوجه در بازه $t = 0 \text{ s} \text{ تا } t = 8 \text{ s}$ نادرست است؟

- (۱) سرعت متوسط متوجه در این 8 s برابر 25 m/s است.
(۲) مسافت پیموده شده توسط متوجه در کل حرکت 4 m بیشتر از اندازه جابه جایی است.
(۳) جهت حرکت متوجه فقط یک بار تغییر کرده است.
(۴) در این بازه زمانی، تندی متوسط متوجه $1/25 \text{ m/s}$ است.

درس ۵

تندی لحظه‌ای و سرعت لحظه‌ای

با مفهوم سرعت لحظه‌ای و معادله سرعت - زمان کامپیوچر می‌باشد. لطفاً با سرعت لحظه‌ای مهار بخونید و تست بزنید.

۹۸- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در یک لحظه، تندی لحظه‌ای یک متوجه با اندازه سرعت لحظه‌ای آن متوجه برابر است.
(۲) تندی سرخ خودرو، تندی متوسط خودرو را نشان می‌دهد.
(۳) سرعت لحظه‌ای همواره مماس بر مسیر حرکت است.
(۴) سرعت لحظه‌ای کمیتی برداری و تندی لحظه‌ای کمیتی نرده‌ای است.

۹۹- اتومبیل فاصله بین دو شهر را با سرعت متوسط 60 km/h در مسیر مستقیم طی کرده است. کدام یک از جمله‌های زیر قطعاً درست است؟

- (۱) اتومبیل در بین راه توقف نکرده است.
(۲) اتومبیل تمام مسیر را با سرعت 60 km/h حرکت کرده است.
(۳) فاصله دو شهر از 60 km بیشتر نیست.
(۴) سرعت لحظه‌ای اتومبیل حداقل یک بار 60 km/h بوده است.

۱۰۰- معادله سرعت - زمان متوجه کی که در راستای محور X حرکت می کند، در SI به صورت $v = -t^3 + 4t^2 + 5$ است. تندی متوجه در انتهای ۳ ثانیه دوم حرکت چند متر بر ثانیه از تندی آن در ابتدای همین بازه زمانی بیشتر است؟

- (۱) ۱۴
(۲) ۶۳
(۳) ۵۳
(۴) ۸۷

۱۰۱- معادله سرعت - زمان متوجه کی که بر روی محور X حرکت می کند، در SI به صورت $v = 5t - 2$ است. این متوجه در چه لحظه‌ای و چگونه تغییر جهت می‌دهد؟

- (۱) پیوسته در جهت مثبت حرکت می کند و تغییر جهت نمی‌دهد.
(۲) در لحظه $t = 0/4 \text{ s}$ از جهت منفی محور به سمت جهت مثبت محور تغییر جهت می‌دهد.
(۳) در لحظه $t = 0/4 \text{ s}$ از جهت مثبت محور به سمت جهت منفی محور تغییر جهت می‌دهد.
(۴) پیوسته در جهت منفی حرکت می کند و تغییر جهت نمی‌دهد.

- ۱۰۲- متحركی ابتدا در جهت مثبت محور X حرکت کرده، سپس تغییر جهت داده و در جهت منفی محور X حرکت می‌کند. معادله سرعت - زمان این متحرك
(در SI) کدام گزینه می‌تواند باشد؟

$v = -5t - 12/5 \quad (4)$

$v = -7t + 3/5 \quad (3)$

$v = 3t + 4/5 \quad (2)$

$v = 2t - 5 \quad (1)$

- ۱۰۳- معادله سرعت - زمان متحركی که بر مسیر مستقیم حرکت می‌کند، در SI به صورت $v = t^2 - 4t + 3$ است. این متحرك در چه لحظه‌هایی تغییر جهت می‌دهد؟
 $t_1 = 3s$, $t_2 = 2s$, $t_3 = 1s \quad (4)$

$t = 2s \quad (3)$

$t_2 = 3s, t_1 = 1s \quad (2)$

$t_1 = 3s \quad (1)$

- ۱۰۴- معادله سرعت - زمان متحركی به صورت $v = -5\sin 10\pi t$ است. اختلاف زمانی بین دو لحظه تغییر جهت متواالی متحرك چند ثانیه است؟
 $0/5 \quad (4)$

$0/2 \quad (3)$

$0/1 \quad (2)$

$0/05 \quad (1)$

- ۱۰۵- معادله سرعت - زمان متحركی در SI به صورت $v = t^3 - 4t^2 + 4t$ است. این متحرك در کدامیک از لحظه‌های زیر بر حسب ثانیه تغییر جهت می‌دهد؟
(۱) این متحرك تغییر جهت نمی‌دهد.
 $3/3 \quad (2)$

- ۱۰۶- معادله سرعت - زمان متحركی که بر مسیر مستقیم حرکت می‌کند در SI به صورت $v = -2t + 7$ است. در کدامیک از بازه‌های زمانی زیر حرکت جسم گذشونده است؟

$4/ \text{ثانیه چهارم} \quad (4)$

$4/5s, 5/5s \quad (3)$

$3/ \text{ثانیه دوم} \quad (2)$

$1/5s, 2/5s \quad (1)$

- ۱۰۷- معادله سرعت - زمان متحركی به صورت $v = 4t - 5$ است. در کدامیک از لحظه‌های زیر بر حسب ثانیه، تندی متحرك برابر $2m/s$ است؟
 $2/25 \quad (4)$

$2/75 \quad (3)$

$2/2 \quad (2)$

$0/75 \quad (1)$

- ۱۰۸- معادله سرعت - زمان متحركی در SI به صورت $v = At + B$ است. اگر در دو لحظه $t = 2s$ و $t = 5s$ تندی متحرك برابر $3m/s$ باشد، اندازه سرعت لحظه‌ای متحرك در $t = 7s$ چند متر بر ثانیه است؟

$-2 \quad (4)$

$2 \quad (3)$

$-7 \quad (2)$

$7 \quad (1)$

- ۱۰۹- معادله سرعت - زمان دو متحرك در SI به صورت $v = 2t - 3$ و $v = -t - 6$ است. در کدامیک از لحظه‌های زیر بر حسب ثانیه، تندی دو متحرك برابر است؟
 $9/4 \quad (4)$

$6 \quad (3)$

$3/2 \quad (2)$

$1/1 \quad (1)$

- ۱۱۰- معادله سرعت - زمان متحركی که بر مسیر مستقیم حرکت می‌کند، در SI به صورت $v = t^2 + v$ است. اگر تندی این متحرك در لحظه‌های $t_1 = 1s$ و $t_2 = 7s$ برابر $24m/s$ باشد، متحرك در چه لحظه‌ای بر حسب ثانیه تغییر جهت می‌دهد؟
 $5/4 \quad (4)$

$4/25 \quad (3)$

$4/2 \quad (2)$

$3/1 \quad (1)$

- ۱۱۱- اگر معادله سرعت - زمان متحركی که بر مسیر مستقیم حرکت می‌کند در SI به صورت $v = -10t + 16 - t^2$ باشد، در کدامیک از بازه‌های زمانی زیر، حرکت متحرك همواره تندشونده است؟

$4/5 \quad (4)$

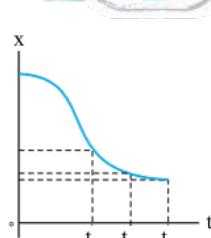
$3/5 \quad (3)$

$2/5 \quad (2)$

$1/5 \quad (1)$

درس ۶

نمایش سرعت لحظه‌ای در نمودار مکان - زمان

حالا فوایدیم سرعت لحظه‌ای را در نمودار مکان - زمان پست و بکنیم.

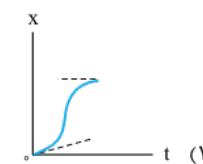
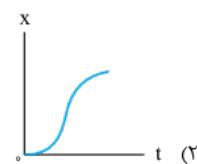
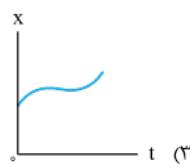
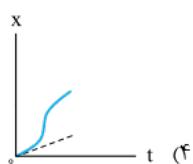
- ۱۱۲- نمودار مکان - زمان متحركی که بر روی یک خط راست در راستای محور X حرکت می‌کند، مطابق شکل روبرو است. تندی متحرك در کدام لحظه بیشتر است؟

$t_2 \quad (2)$

$t_1 \quad (1)$

$t_3 \quad (3)$

- ۱۱۳- اتومبیلی از حال سکون شروع به حرکت کرده و پس از طی مسافتی می‌ایستد. کدام نمودار زیر می‌تواند معرف نمودار مکان - زمان حرکت اتومبیل باشد؟
(کانون فرهنگی آموزش ۹۸)

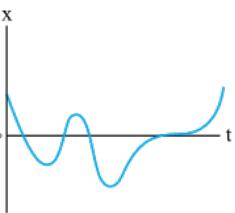
- ۱۱۴- نمودار مکان - زمان متحركی که در امتداد محور X حرکت می‌کند به صورت روبرو است. به ترتیب از راست به چپ تندی متحرك چند بار صفر شده است و متحرك چند بار تغییر جهت داده است؟

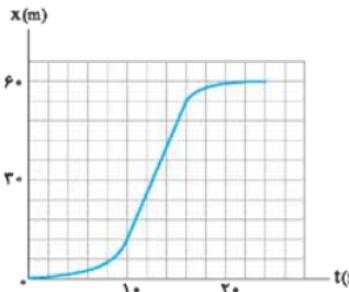
$4 - 4 \quad (1)$

$3 - 4 \quad (2)$

$4 - 3 \quad (3)$

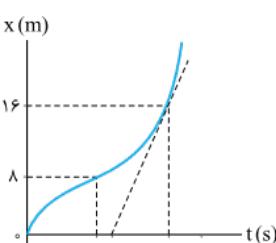
$3 - 3 \quad (4)$

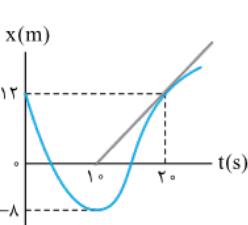
۱۱۵- شکل مقابل، نمودار مکان - زمان متوجهی است که در مسیر مستقیم حرکت کرده است. بیشینه سرعت آن چند متر بر ثانیه است؟
 (سراسری تهری ۹۵ فارج ازکشور)

- ۳ (۱)
۵ (۲)
۷ (۳)
۹ (۴)

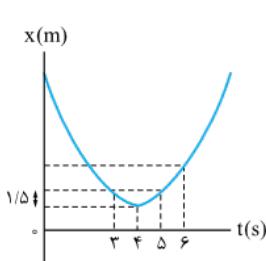
۱۱۶- نمودار مکان - زمان متوجهی که بر مسیر مستقیم حرکت می کند، به شکل مقابل است. اگر سرعت متوجه در لحظه $t = 10\text{ s}$ برابر سرعت متوسط آن بین دو لحظه $t_1 = 5\text{ s}$ و $t_2 = 12\text{ s}$ باشد، متوجه در لحظه $t = 12\text{ s}$ در فاصله چند متری از مبدأ است؟

- ۲۸ (۱)
۲۴ (۲)
۳۶ (۳)
۲۰ (۴)

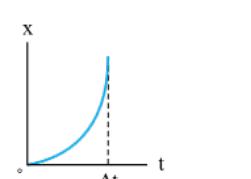
۱۱۷- نمودار مکان - زمان متوجهی که بر مسیر مستقیم حرکت می کند، به شکل رو به رو است. تندی این متوجه در لحظه $t = 20\text{ s}$ تندی متوسط آن در ۲۰ ثانیه اول است.

- ۰ / ۸ m/s (۱)
۰ / ۸ m/s (۲)
۱ / ۲ m/s (۳)
۱ / ۲ m/s (۴)

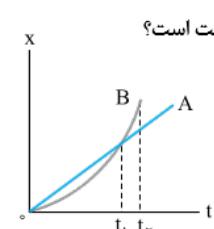
۱۱۸- نمودار مکان - زمان متوجهی که روی محور x حرکت می کند، به صورت سه‌می شکل مقابل است. اگر تندی متوسط متوجه در ۳ ثانیه دوم حرکت $s / 5 / 2$ باشد، سرعت متوسط متوجه در ۳ ثانیه دوم چند متر بر ثانیه است؟
 (کانون فرهنگی آموزش ۹۱)

- ۰ صفر (۱)
۱ / ۵ (۲)
۲ (۳)
۲ / ۵ (۴)

۱۱۹- نمودار مکان - زمان متوجهی که روی خط راست حرکت می کند، به صورت سه‌می شکل مقابل است. در بازه زمانی Δt ، سرعت متوسط متوجه از سرعت متوجه در طول این بازه است. (کانون فرهنگی آموزش ۹۱)

- (۱) همواره کمتر
(۲) ابتدا بیشتر و سپس بیشتر
(۳) ابتدا کمتر و سپس بیشتر
(۴) صفر

۱۲۰- دو اتوبوس A و B در یک خیابان مستقیم با هم مسابقه می دهند. با توجه به نمودار مکان - زمان این دو متوجه، کدام گزینه درست است؟

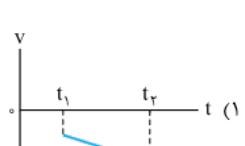
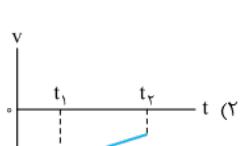
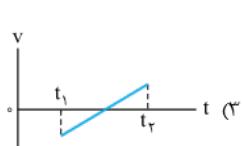
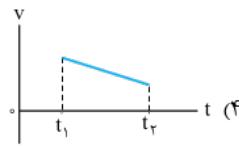
- (۱) در لحظه ای که دو متوجه پس از شروع حرکت به هم می رستند، سرعت متوسط متوجه A بیشتر است.
 (۲) در بازه زمانی صفر تا t_1 ، سرعت متوسط متوجه A بیشتر از سرعت متوسط متوجه B است.
 (۳) در بازه زمانی صفر تا t_1 ، در یک لحظه معین سرعت دو متوجه یکسان است.
 (۴) تندی متوسط متوجه B در بازه زمانی t_1 تا t_2 از تندی متوسط متوجه A در لحظه t_1 کمتر است.

درس ۷ نمودار سرعت - زمان

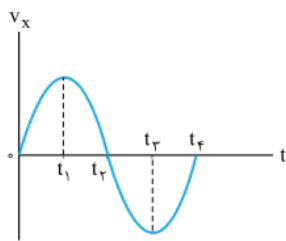
مفهوم تندشونده و کندشونده، مفهوم ساده‌ای است که حق بازگردان به نمودار سرعت - زمان می‌شه اون رو تشرییف داد.

(سراسری تهری ۹۰)

۱۲۱- کدام نمودار، مربوط به متوجهی است که در بازه زمانی نشان داده شده، حرکت آن پیوسته تندشونده است؟

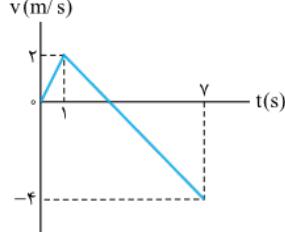
-۱۲۲- نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی محور X ها حرکت می کند، مطابق شکل روبرو است. در بازه زمانی بین t_1 و t_2 ، حرکت متحرک شونده و در محور X است. (سراسری تهری ۸۶)

- (۲) ثند، جهت
(۴) ثند، خلاف جهت

- (۱) کند، جهت
(۳) کند، خلاف جهت

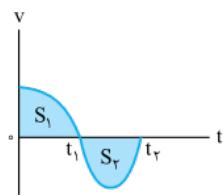
-۱۲۳- نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی خط راست حرکت می کند، مطابق شکل روبرو است. از لحظه $t = ۷$ s، چند ثانیه حرکت متحرک کندشونده است؟ (کانون فرهنگی آموزش ۹۸)

- ۲ (۱)
۳ (۲)
۴ (۳)
۵ (۴)

پیشترین تسویه از نمودار سرعت - زمان توی گلکور اومنه، به مساحت زیر این نمودار بربط داره.

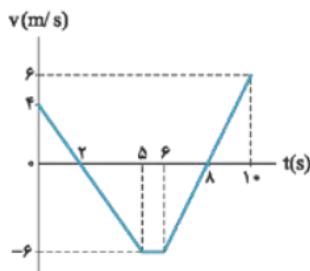
-۱۲۴- نمودار سرعت - زمان متحرکی مطابق شکل مقابل است. اگر S_1 و S_2 به ترتیب بیانگر اندازه مساحت زیر نمودار سرعت - زمان در بازه زمانی صفر تا t_1 و t_2 تا t_3 باشند، اندازه جابه جایی و مسافت پیموده شده متحرک به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

- $S_1 + S_2$ | . $S_1 + S_2$ | (۲)
 $|S_2 - S_1|$. $|S_1 + S_2|$ (۴)

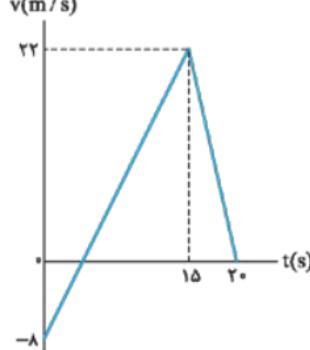
- $S_1 + S_2$. $|S_2 - S_1|$ (۱)
 $|S_2 - S_1|$. $|S_2 - S_1|$ (۳)

-۱۲۵- شکل مقابل، نمودار سرعت - زمان متحرکی را نشان می دهد که در مسیر مستقیم در حال حرکت است. جابه جایی متحرک در مدت این ۱۰ s چند متر است؟

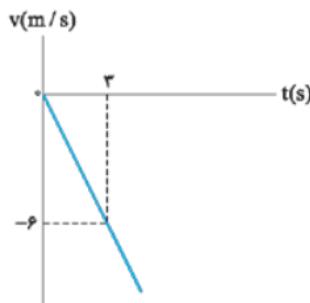
- ۱۱ (۱)
-۲۲ (۲)
۱۱ (۳)
۲۲ (۴)

-۱۲۶- نمودار سرعت - زمان متحرکی که بر مسیری مستقیم حرکت می کند، به صورت شکل روبرو است. مسافت پیموده شده توسط این متحرک در بازه زمانی ۵ s تا ۲۰ s چند متر است؟ (سراسری ریاضی ۹۸)

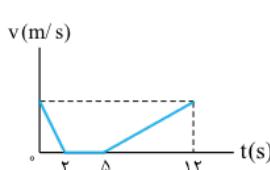
- ۱۶۰ (۱)
۱۷۶ (۲)
۱۸۰ (۳)
۱۹۲ (۴)

-۱۲۷- شکل روبرو، نمودار سرعت - زمان متحرکی است که روی محور X حرکت می کند. مسافتی که متحرک در ثانیه اول پیموده است، چند متر است؟ (سراسری ریاضی ۹۸) (قارچ از کشور)

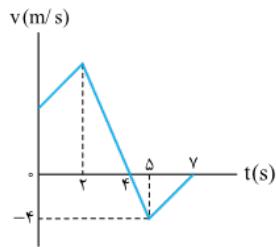
- ۱۰ (۱)
۲۱ (۲)
۲۵ (۳)
۲۹ (۴)

-۱۲۸- متحرکی در راستای خط راست در حال حرکت است و نمودار سرعت - زمان آن به صورت مقابل است. اگر بیشترین فاصله متحرک از مبدأ حرکت تا لحظه $t = ۱۲$ s برابر با 63 m باشد، مسافت طی شده توسط آن در مرحله تندشونده چند متر خواهد بود؟ (کانون فرهنگی آموزش ۹۸)

- ۵۳ (۲)
۵۶ (۴)

- ۴۹ (۱)
۱۷ (۳)

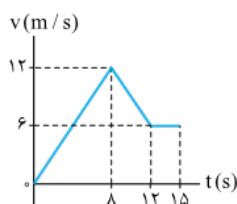
-۱۲۹- شکل روبرو نمودار سرعت – زمان متحرکی را نشان می‌دهد که روی محور x در حال حرکت است. اگر سرعت اولیه متحرک $s = 6 \text{ m/s}$ باشد، در بازه زمانی $(0, 7\text{s})$ نسبت اندازه جایه‌جایی متحرک به مسافت طی شده توسط آن کدام است؟

$$\frac{5}{9} \quad (1)$$

$$1 \quad (2)$$

$$\frac{4}{7} \quad (3)$$

$$\frac{28}{16} \quad (4)$$

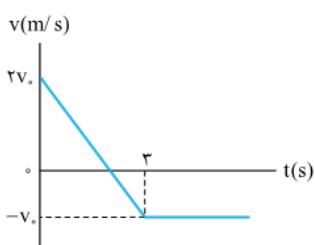
-۱۳۰- نمودار سرعت – زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل مقابل است. اگر در لحظه $t_1 = 2\text{s}$ مکان متحرک در SI به صورت $\bar{x}_1 = 6\text{m}$ باشد، مکان متحرک در لحظه $t_2 = 15\text{s}$ در SI کدام است؟ (سراسری ریاضی ۹۹ فارج از کشور)

$$96 \bar{x}_1 \quad (1)$$

$$118 \bar{x}_1 \quad (2)$$

$$92 \bar{x}_1 \quad (3)$$

$$105 \bar{x}_1 \quad (4)$$

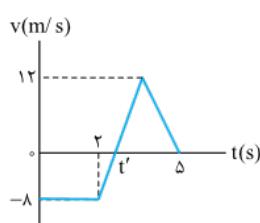
-۱۳۱- نمودار سرعت – زمان متحرکی مطابق شکل مقابل است. اگر در لحظه $t = 0$ متحرک در مبدأ مکان باشد، در چه لحظه‌ای برحسب ثانیه، متحرک دوباره از مبدأ مکان عبور می‌کند؟ (قانون فرهنگی آموزش ۹۸)

$$3 \quad (1)$$

$$4 \quad (2)$$

$$4/5 \quad (3)$$

$$5 \quad (4)$$

-۱۳۲- شکل مقابل نمودار سرعت – زمان متحرکی را نشان می‌دهد که روی محور y در حال حرکت است. اگر جایه‌جایی این متحرک در 5s اول حرکت صفر باشد، مسافت طی شده توسط این متحرک در این مدت چند متر است؟

$$7/2 \quad (1)$$

$$14/4 \quad (2)$$

$$16/8 \quad (3)$$

$$33/6 \quad (4)$$

در تست‌های قبلی دیدید که با داشتن نمودار سرعت – زمان می‌توانید هایه‌هایی و مسافت رو هساب کنید. قبلاً اگهه پایه‌هایی، مسافت و زمان رو داشته باشید، پهلو رو می‌توانید هساب کنید؟

-۱۳۳- نمودار سرعت – زمان دو متحرک A و B مطابق شکل مقابل است. اگر بزرگی سرعت متوسط آن‌ها بین دو لحظه t_1 و t_2 باشد، کدام رابطه درست است؟ (ق. ۱۰)

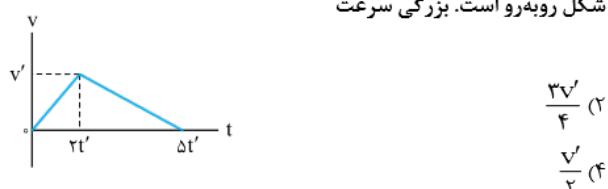
$$v_{av,B} < v_{av,A} \quad (1)$$

$$v_{av,B} \geq v_{av,A} \quad (1)$$

$$v_{av,B} > v_{av,A} \quad (2)$$

$$v_{av,B} \leq v_{av,A} \quad (2)$$

-۱۳۴- نمودار سرعت – زمان متحرکی که بر مسیر مستقیم حرکت می‌کند، مطابق شکل روبرو است. بزرگی سرعت متوسط این متحرک کدام است؟

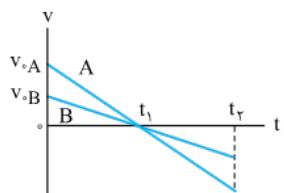
$$\frac{3v'}{4} \quad (1)$$

$$\frac{v'}{3} \quad (2)$$

$$\frac{2v'}{5} \quad (3)$$

$$v' \quad (4)$$

-۱۳۵- شکل روبرو نمودار سرعت – زمان متحرکی را که روی خط راست حرکت می‌کند، نشان می‌دهد. کدام گزینه در مورد تندی متوسط A و B در بازه صفر تا t_2 درست است؟

$$s_{av,A} > s_{av,B} \quad (1)$$

$$s_{av,B} > s_{av,A} \quad (2)$$

$$s_{av,A} = s_{av,B} \quad (3)$$

$$(4) \text{ پاید نسبت } \frac{t_2}{t_1} \text{ مشخص باشد.}$$

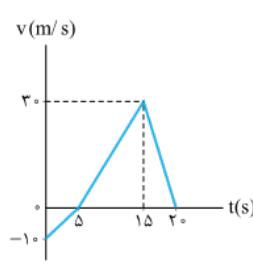
-۱۳۶- نمودار سرعت – زمان متحرکی در مسیر مستقیم مطابق شکل مقابل است. سرعت متوسط آن در مدت 40s ، چند متر بر ثانیه است؟ (سراسری ریاضی ۱۰۳)

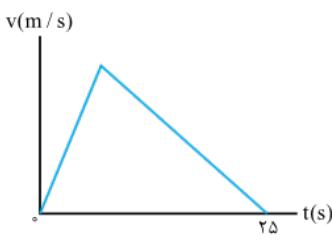
$$0/5 \quad (1)$$

$$2/5 \quad (2)$$

$$10 \quad (3)$$

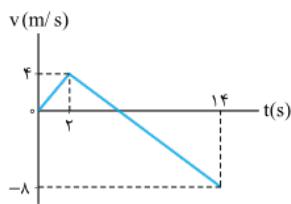
$$15 \quad (4)$$

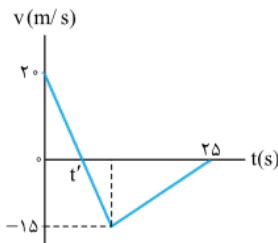
-۱۳۷- نمودار سرعت - زمان متحرکی که در مسیری مستقیم در حرکت است، به صورت شکل رویه را دارد. اگر سرعت متوسط متحرک در این 25 s باشد، بیشینه سرعت متحرک در ضمن حرکت، چند متر بر ثانیه است؟
 (سراسری تهری ۹۸)

- (۱) ۲۰
 (۲) ۲۵
 (۳) ۴۰
 (۴) ۵۰

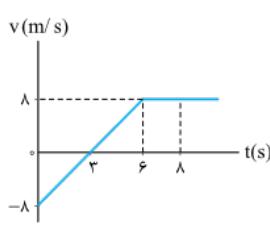
-۱۳۸- متحرکی روی محور x حرکت می‌کند و نمودار سرعت - زمان آن مطابق شکل رویه را دارد. متحرک در ۱۴ ثانیه اول، چند ثانیه در سوی مخالف محور x حرکت کرده است؟
 (سراسری ریاضی ۱۸۹)

- (۱) ۴
 (۲) ۶
 (۳) ۸
 (۴) ۱۲

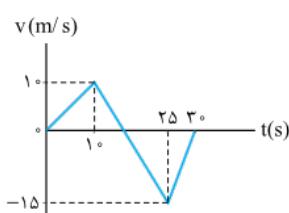
-۱۳۹- نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل مقابل است. بزرگی سرعت متوسط متحرک در بازه زمانی که حرکت متحرک خلاف جهت محور x است، چند متر بر ثانیه است؟
 (سراسری ریاضی ۹۳)

- (۱) صفر
 (۲) $2/5$
 (۳) $7/5$
 (۴) 10

-۱۴۰- نمودار سرعت - زمان جسمی که در مسیر مستقیم حرکت می‌کند، مطابق شکل مقابل است. تندی متوسط متحرک از اندازه سرعت متوسط آن در بازه زمانی $(0, 8\text{ s})$ ، چند متر بر ثانیه بیشتر است؟
 (سراسری تهری ۱۵۰ - با تغییر)

- (۱) ۲
 (۲) ۳
 (۳) ۴
 (۴) ۵

-۱۴۱- نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل رویه را دارد. بزرگی سرعت متوسط متحرک در مدتی که در سوی مخالف محور x جابه‌جا می‌شود، متر بر ثانیه از تندی متوسط متحرک در بازه زمانی $(0, 30\text{ s})$ است.
 (سراسری تهری ۹۰ - با تغییر)

- (۱) $0/75$ - بیشتر
 (۲) $3/75$ - کمتر
 (۳) $3/75$ - بیشتر

رسیدیم به مفهوم شتاب متوسط: توجهی مکنیم که هتماً هم‌تاهم درس نامه‌های شتاب رو دقیق و عمیق بخوانید.

-۱۴۲- تا به امروز سریع ترین شوت ثبت شده تاریخ فوتbal مربوط به شوت باتیستوتا اسپورت فوتbal آرژانتین بوده است. اگر در هنگام زدن ضربه، سرعت توپ در مدت $\frac{1}{9}\text{ s}$ از صفر به 204 km/h برسد، شتاب متوسط توپ در این مدت چند متر بر میزان ثانیه است؟

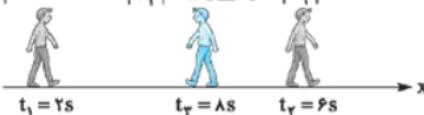
- (۱) $660.9/6$
 (۲) $1836/2$
 (۳) $2672/3$
 (۴) $510/1$

-۱۴۳- متحرکی در لحظه $t = 0$ با تندی $s/t = 8\text{ m/s}$ در خلاف جهت محور x در حال حرکت است. اگر بردار شتاب متوسط این متحرک در بازه $(0, 2\text{ s})$ در SI برابر $\bar{a} = 24\text{ m/s}^2$ باشد، بردار سرعت اولیه آن بر حسب متر بر ثانیه کدام است؟

- (۱) $-12/\bar{a}$
 (۲) $-3/\bar{a}$
 (۳) $12/\bar{a}$
 (۴) $3/\bar{a}$

-۱۴۴- شکل زیر وضعیت حرکت شخصی را در لحظه‌های t_1 , t_2 و t_3 نشان می‌دهد. شتاب متوسط این شخص در بازه‌های زمانی $(2\text{ s}, 8\text{ s})$ و $(6\text{ s}, 8\text{ s})$ به (برگرفته از کتاب درسی)

$$|v_1| = 1/5\text{ m/s} \quad |v_2| = 1/5\text{ m/s} \quad |v_3| = 1/5\text{ m/s}$$

- (۱) صفر، $\bar{a} = 0/5$
 (۲) $\bar{a} = 0/5$
 (۳) صفر، $\bar{a} = 0/5$
 (۴) $\bar{a} = -1/5$

۱۴۵- متحرکی در مسیر مستقیم حرکت می‌کند و معادله سرعت - زمان آن در SI ، به صورت $v = 2t^2 - 4t + 2$ است. شتاب متوسط آن در ۲ ثانیه دوم چند متر بر مجدوثر ثانیه است؟
 (سراسری تهری ۹۱ فارج از کشور)

- ۱) $\frac{1}{3}$ ۲) $\frac{2}{3}$ ۳) $\frac{3}{2}$ ۴) $\frac{4}{3}$

۱۴۶- اندازه شتاب متوسط متحرکی که روی خط راست حرکت می‌کند و معادله سرعت - زمان آن در SI به صورت $v = t^2 + t + 1$ است، در ۲ ثانیه دوم حرکت چند برابر ۲ ثانیه اول حرکت است؟

- ۱) $\frac{1}{3}$ ۲) $\frac{2}{3}$ ۳) $\frac{3}{2}$ ۴) $\frac{4}{3}$

۱۴۷- اگر معادله سرعت - زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، در SI $v = (1-t)(t^2 - 4t + 4)$ باشد، چند عبارت زیر درست است؟
 (الف) در دو لحظه جهت حرکت متحرک عوض می‌شود.
 (ب) متحرک همواره در خلاف جهت محور x حرکت می‌کند.
 (پ) شتاب متوسط متحرک در ثانیه دوم حرکت صفر است.

- ۱) ۰ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) صفر

۱۴۸- شکل رویه رو مسیر حرکت یک جسم را که با تندی ثابت حرکت می‌کند، نشان می‌دهد. کدام گزینه درباره این حرکت درست است؟
 (برگرفته از کتاب درسی)

- ۱) در بعضی از بازه‌های زمانی شتاب متوسط صفر است.
 ۲) شتاب حرکت ثابت است.
 ۳) شتاب متوسط در بازه‌های زمانی مساوی یکسان است.
 ۴) شتاب حرکت صفر است.

۱۴۹- شکل رویه رو مسیر حرکت یک جسم را که با تندی ثابت حرکت می‌کند، نشان می‌دهد. اگر در لحظه‌های t_1, t_2, t_3 و t_4 مسیر حرکت بر یکی از محورهای مختصات مماس باشد، در کدام بازه زمانی شتاب متوسط صفر است؟

- ۱) (t_1, t_2)
 ۲) (t_2, t_3)
 ۳) (t_3, t_4)
 ۴) گزینه‌های (۱) و (۳) هر دو درست‌اند.

۱۵۰- متحرکی روی دایره‌ای با تندی ثابت 8 m/s در حال حرکت است. اگر این متحرک نصف دایره را در مدت ۴۵ طی کند، اندازه شتاب متوسط آن در این مدت چند متر بر مربع ثانیه است؟

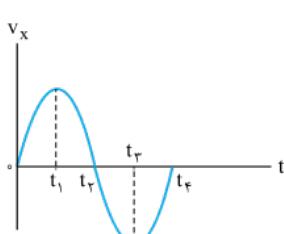
- ۱) ۰ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

درس ۹

شتاب در نمودار سرعت - زمان

رد پایی شتاب هرکت رو در نمودارهای سرعت - زمان هم می‌شه پیدا کرد. اتفاقاً تستای قبلي هموم و زیادی از این موضوع توی کنکور اومنده.

۱۵۱- نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی محور X حرکت می‌کند، مطابق شکل رویدرو است. در چه فاصله زمانی، بردار شتاب متحرک در جهت مثبت محور X است؟
 (سراسری ریاضی ۱۷۶)

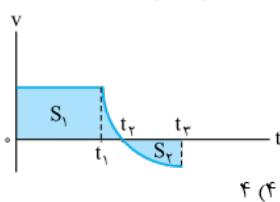
- ۱) صفر تا t_1
 ۲) صفر تا t_2
 ۳) t_2 تا t_4
 ۴) t_3 تا t_2

۱۵۲- سهمی شکل مقابل، نمودار سرعت - زمان متحرکی است که در مسیر مستقیم حرکت می‌کند. حرکت آن در فاصله زمانی نشان داده شده در شکل چگونه است؟
 (سراسری ریاضی ۱۷۶)

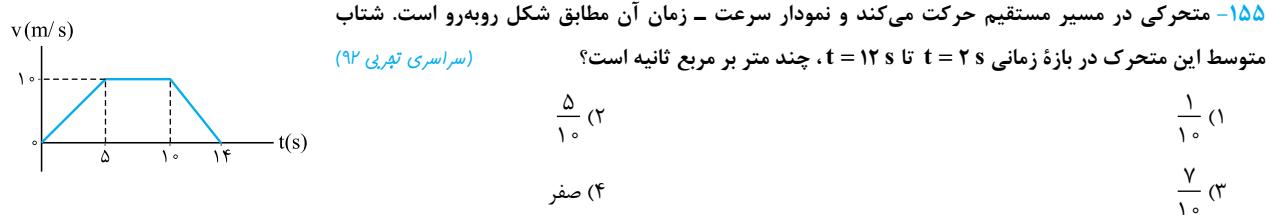
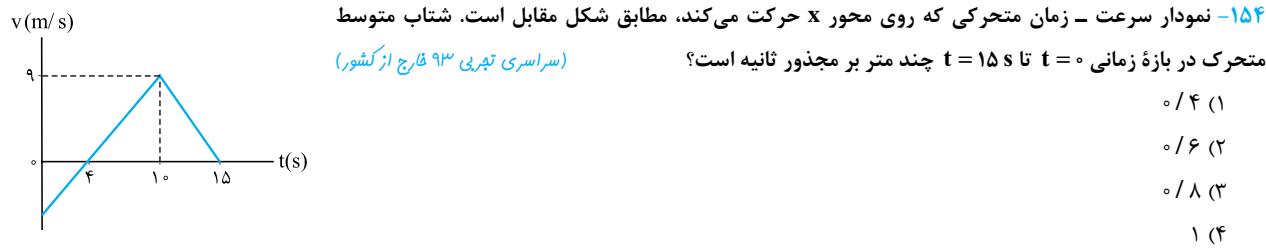
- ۱) کندشونده با شتاب ثابت
 ۲) کندشونده با شتاب متغیر

۱۵۳- نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی محور X حرکت می‌کند، به شکل زیر است. چند مورد از موارد زیر درست است؟ ($S_1 > S_2$)
 (الف) از صفر تا t_1 شتاب حرکت صفر است.
 (ب) از t_1 تا t_2 حرکت کندشونده است.

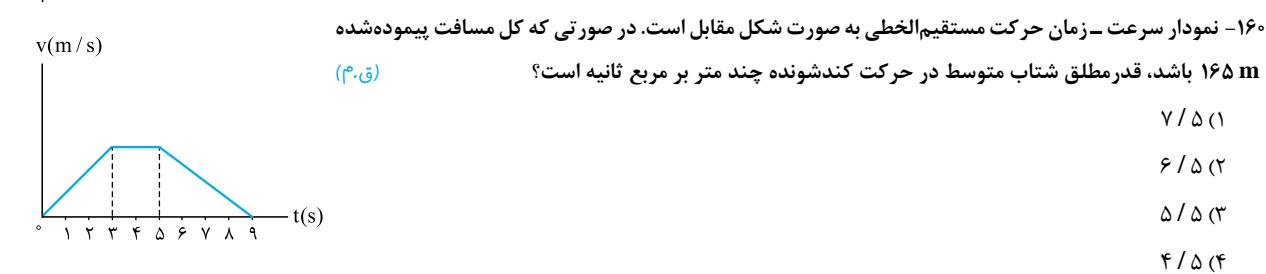
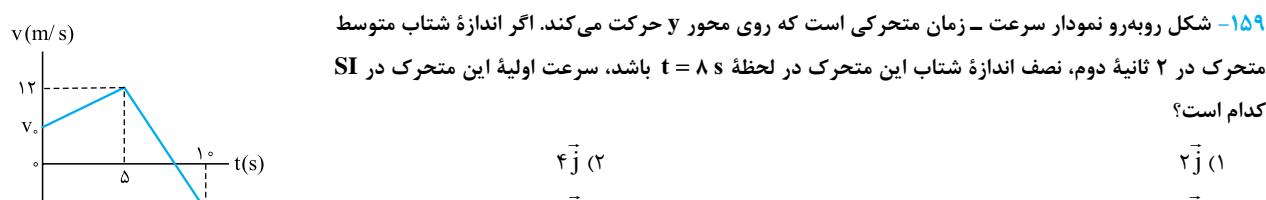
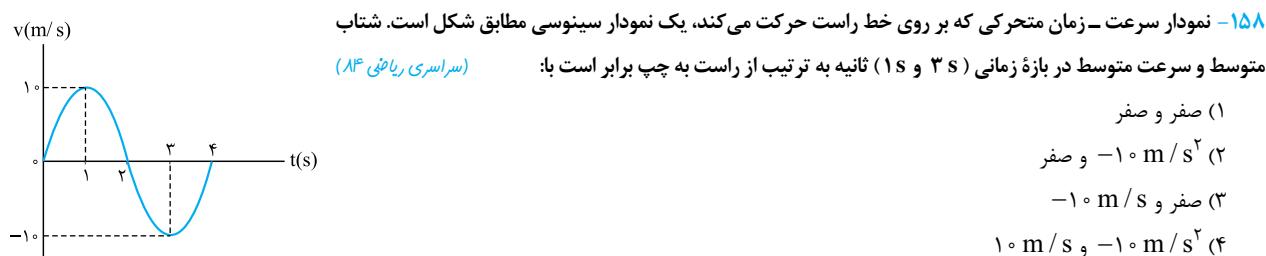
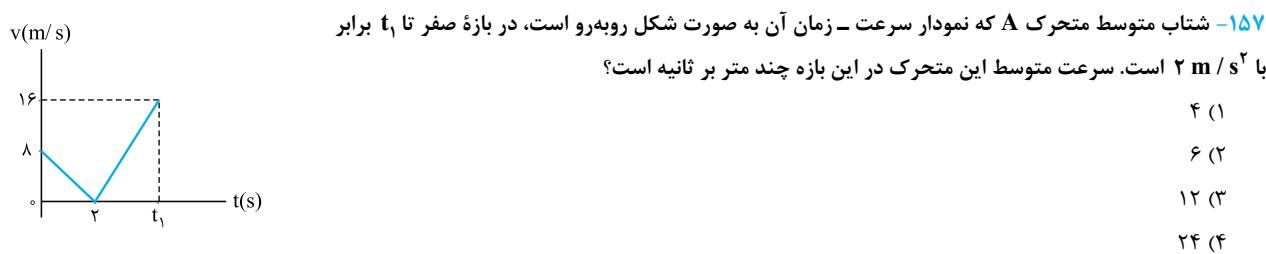

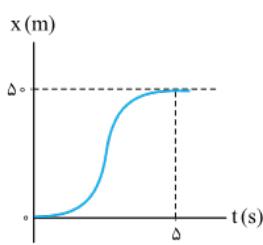
- ۱) $S_1 > S_2$ ۲) $S_1 < S_2$ ۳) $S_1 = S_2$ ۴) $S_1 > S_2$ منفی است.

پ) شتاب متوسط از صفر تا t_2 منفی است.
 ت) سرعت متوسط از صفر تا t_2 منفی است.

- ۱۵۶ - نمودار سرعت - زمان دو متحرک A و B به صورت شکل رو به رو است. اگر اندازه شتاب متوسط متحرک A در بازه (t_1, t_2) دو برابر اندازه شتاب متوسط متحرک B در بازه (t_1, t_2) باشد، نسبت $\frac{t_2}{t_1}$ کدام است؟

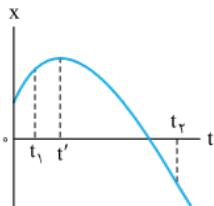

۱۶۱- نمودار مکان - زمان متغیری که در امتداد محور \mathbb{x} حرکت می‌کند به صورت شکل مقابل است. شتاب متوسط متغیر در ۵ ثانیه اول حرکت چند متر بر مربع ثانیه است؟

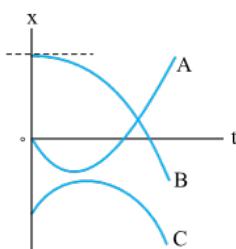
- (۱) ۴
- (۲) ۸
- (۳) ۱۶
- (۴) صفر

۱۶۲- در نمودار مکان - زمان شکل رو بپرسو که به صورت یک سهمی است، جهت شتاب متوسط در بازه (t_1, t_2) و جهت شتاب در لحظه‌های t_1 و t_2 به ترتیب و است.

- (۱) منفی - منفی
- (۲) منفی - مثبت - صفر
- (۳) مثبت - منفی - صفر
- (۴) مثبت - مثبت - مثبت

۱۶۳- نمودار مکان - زمان سه متغیر A, B و C مطابق شکل زیر است. عبارت‌های «الف»، «ب» و «پ» به ترتیب از راست به چپ کدام‌یک از نمودارها را توصیف می‌کنند؟
(برگرفته از کتاب درس)

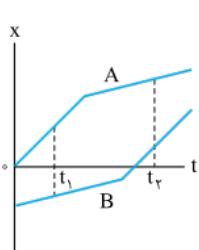

الف) متغیر از حال سکون شروع به حرکت کرده و به تدریج بر تنیدی آن افزوده می‌شود.

ب) سرعت اولیه متغیر در جهت منفی و شتاب آن در جهت مثبت محور \mathbb{x} است.

پ) در کل حرکت، شتاب در جهت منفی محور \mathbb{x} است و در یک لحظه متغیر تغییر جهت می‌دهد.

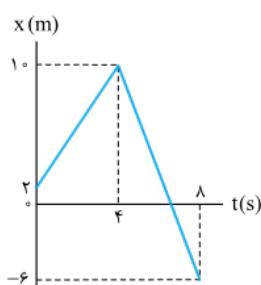
- (۱) C.A.B
- (۲) A.C.B
- (۳) C.B.A
- (۴) B.C.A

۱۶۴- نمودار مکان - زمان دو متغیر A و B به صورت شکل رو بپرسو است. در بازه زمانی t_1 تا t_2 از راست به چپ، شتاب متوسط متغیر A و شتاب متوسط متغیر B است.

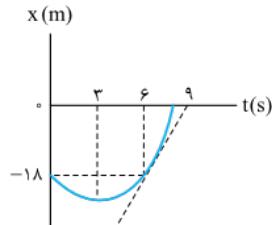
- (۱) مثبت - مثبت
- (۲) مثبت - منفی
- (۳) منفی - مثبت
- (۴) صفر - صفر

۱۶۵- نمودار مکان - زمان متغیری که در مسیر مستقیم حرکت می‌کند، به صورت شکل زیر رو بپرسو است. بردار شتاب متوسط این متغیر در ۳ ثانیه دوم حرکت در SI کدام است؟

- (۱) $-2\frac{1}{2}$
- (۲) $2\frac{1}{2}$
- (۳) $-\frac{2}{3}$
- (۴) $\frac{2}{3}$

۱۶۶- نمودار مکان - زمان جسمی که روی خط راست حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. اندازه شتاب متوسط جسم در ۳ ثانیه دوم حرکت چند متر بر مربع ثانیه است؟
(کانون فرهنگی آموزش ۹۸)

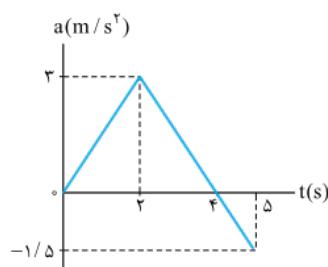

- (۱) صفر
- (۲) ۲
- (۳) ۳
- (۴) ۶

نمودار شتاب - زمان در حرکت راست خط

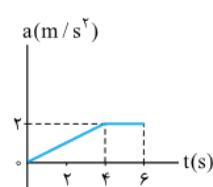

رسیدن به نمودارهای شتاب - زمان، هبچی نوی لیم، مودتون بینید.

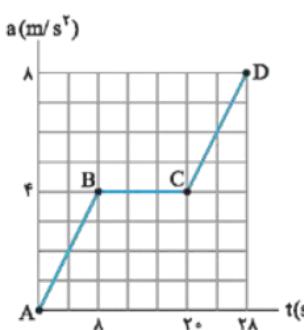
- ۱۶۷- نمودار شتاب - زمان متغیرگی مطابق شکل رویه رو است. شتاب متغیرگ در لحظه $t = 3\text{ s}$ چند متر بر مربع ثانیه است؟

- (۱) $1/5$ (۲) $-1/5$ (۳) $4/5$ (۴) $-4/5$

- ۱۶۸- شکل رویه رو، نمودار شتاب - زمان متغیرگی است که در مسیر مستقیم از حال سکون شروع به حرکت می‌کند. سرعت متغیرگ 6 s بعد از شروع حرکت، چند متر بر ثانیه است؟ (ق. ۳)

- (۱) ۶ (۲) ۱۲ (۳) ۸ (۴) ۴

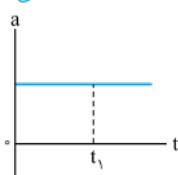

- ۱۶۹- شکل رویه رو نمودار شتاب - زمان متغیرگی را که در امتداد محور x حرکت می‌کند، نشان می‌دهد. اندازه شتاب متوسط این متغیرگ در مدت 28 s چند متر بر مربع ثانیه است؟ (برگرفته از کتاب درسی)

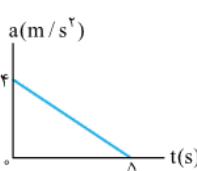
- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

- ۱۷۰- نمودار شتاب - زمان متغیرگی که در مسیر مستقیم حرکت می‌کند، به شکل زیر است. حرکت متغیرگ در بازه زمانی صفر تا t چگونه است؟ (سراسری تهری ۸۶ - سراسری ریاضی ۱۷ فارج از کشور)

- (۱) تندشونده (۲) کندشونده (۳) کندشونده و سپس تندشونده (۴) بستگی به سرعت اولیه دارد.

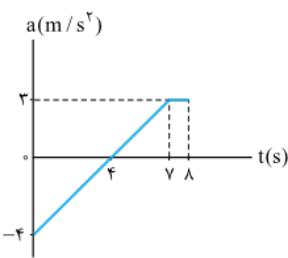

- ۱۷۱- متغیرگی با سرعت اولیه 6 m/s در مسیر مستقیم به حرکت درمی‌آید و نمودار شتاب - زمان آن به صورت زیر است. حرکت این متغیرگ در فاصله زمانی نشان داده شده چگونه است؟ (سراسری ریاضی ۱۷ فارج از کشور)

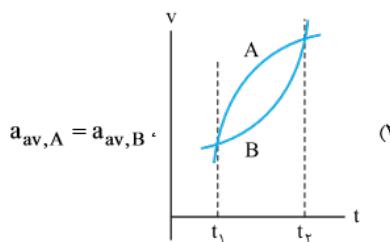
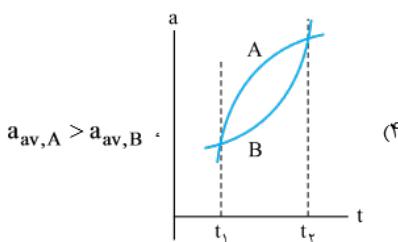
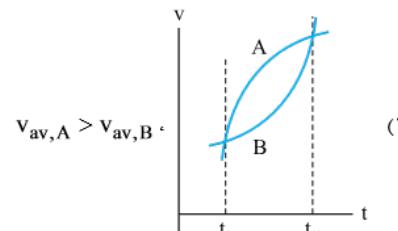
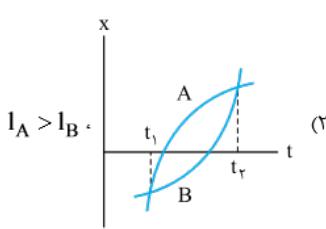

- ۱۷۲- نمودار شتاب - زمان متغیرگی با سرعت اولیه -5 m/s ، مطابق شکل رویه رو است. به ترتیب سرعت متغیرگ در $t = 8\text{ s}$ (برحسب متر بر ثانیه) و نوع حرکت در ثانیه هشتم کدام است؟

- (۱) $15/5$ ، کندشونده (۲) $15/5$ ، تندشونده (۳) $-5/5$ ، کندشونده (۴) $-5/5$ ، تندشونده

-۱۷۴- در کدام گزینه اطلاعات داده شده منطبق با نمودارهای دو متحرک A و B در بازه (t_1, t_2) نیست؟ (v سرعت، l مسافت، a شتاب است).

آزمون بخش (۱)

-۱۷۴- چند مورد از جفت بردارهای زیر می‌توانند غیرهمجهjt باشند؟

ب) سرعت و شتاب

الف) جابه‌جایی و سرعت متوسط

ت) تغییرات سرعت و شتاب متوسط

پ) بردار مکان و سرعت لحظه‌ای

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

-۱۷۵- نمودار مکان - زمان متحرکی که بر روی خط راست حرکت می‌کند، مطابق شکل مقابل است. در کدام بازه زمانی جهت حرکت با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

(t_1, t_2) (۲)

$(0, t_1)$ (۱)

(t_3, t_4) (۴)

(t_2, t_3) (۳)

-۱۷۶- شکل زیر نمودار مکان - زمان متحرکی است که روی خط راست و در امتداد محور X حرکت می‌کند. کدام گزینه در مورد این متحرک نادرست است؟

(برگرفته از کتاب درس)

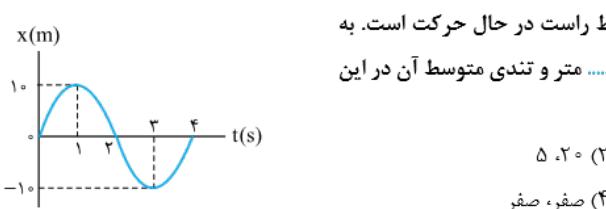
۱) در لحظه t_1 ، متحرک در جهت محور Xها در حرکت است.

۲) متحرک پس از شروع حرکت، دوبار به مبدأ مکان برگشته است.

۳) در لحظه t_4 متحرک در دورترین نقطه از مبدأ مکان قرار دارد.

۴) تندی متوسط از لحظه شروع حرکت تا t_4 ، منفی است.

-۱۷۷- شکل روبرو، نمودار مکان - زمان متحرکی را نشان می‌دهد که بر روی خط راست در حال حرکت است. به ترتیب از راست به چپ مسافت طی شده توسط جسم در بازه زمانی $(0, 4s)$ متر و تندی متوسط آن در این بازه برابر متر بر ثانیه است.

۱) ۱۰، ۴۰ (۱)

۵، ۲۰ (۲)

۰، صفر (۳)

۰، ۲۰ (۴)

-۱۷۸- نمودار مکان - زمان متحرکی که بر روی خط راست حرکت می‌کند به صورت شکل مقابل است. به ترتیب از راست به چپ در لحظه متحرک تغییر جهت حرکت داده است و سرعت آن در $t = 2s$ است.

$1m/s, 4s$ (۲)

$1/5 m/s, 4s$ (۴)

$1m/s, 4s$ (۱)

$1/5 m/s, 4s$ (۳)

-۱۷۹- در شکل روبرو فردی در لحظه $A = 2s$ در نقطه A قرار دارد و در حال حرکت به طرف نقطه B است. او در لحظه $t = 12s$ خود را به نقطه B رسانده و تغییر جهت می‌دهد و در لحظه $C = 16s$ به نقطه C می‌رسد. تندی متوسط این فرد در بازه $(2s, 16s)$ چند برابر اندازه سرعت متوسط او در جابه‌جایی از A تا B است؟

$\frac{3}{7}$ (۳)

$\frac{7}{3}$ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

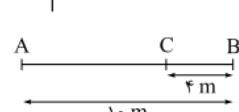
-۱۸۰- معادله مکان - زمان متحرکی که در مسیر مستقیم در حرکت است، در SI به صورت $x = 4t^3 + 14t^2 + 6$ است. این متحرک در چه مکانی تغییر جهت حرکت می‌دهد؟

۶ (۲)

-۶ / ۲۵ (۱)

۴) این متحرک تغییر جهت حرکت نمی‌دهد.

۱۲ / ۵ (۳)

A C B
.....
 $4m$
 1.0 m

۱۸۱- معادله مکان - زمان جسمی که بر روی خط راست حرکت می‌کند، در SI به صورت $x = 9t^2 - 18t + 5$ است. اندازه جابه‌جایی و مسافت طی شده توسط این جسم در ۲ ثانیه اول حرکت به ترتیب از راست به چه چند متر است؟

- (۱) صفر و ۹ (۲) صفر و ۱۸ (۳) ۹ و ۹ (۴) ۱۸ و ۱۸

۱۸۲- اگر بردار سرعت متغیری در لحظه $t_1 = 0$ و $t_2 = 4s$ به ترتیب $\bar{v}_1 = 4\hat{j}$ و $\bar{v}_2 = -16\hat{j}$ باشد، بردار شتاب متوسط در این فاصله زمانی کدام است؟ (سراسری تهریه ۹۵- با تغییر)

- (۱) $5\hat{j}$ (۲) $-5\hat{j}$ (۳) $2\hat{j}$ (۴) $-3\hat{j}$

۱۸۳- شتاب متوسط متغیری که بر روی خط راست حرکت می‌کند و معادله سرعت - زمان آن در SI به صورت $v = 4\pi \sin 4t$ است، در بازه $(0, \frac{\pi}{8})$ چند متر بر مربع ثانیه است؟

- (۱) $-\frac{3}{32}$ (۲) $\frac{3}{32}$ (۳) $-\frac{32}{3}$ (۴) $\frac{32}{3}$

۱۸۴- معادله سرعت - زمان متغیری که بر روی خط راست حرکت می‌کند، در SI به صورت $v = 9t^2 - 6t + 1$ است. در بازه زمانی $(0, 6s)$ چند بار جهت حرکت متغیر تغییر می‌کند؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۲

۱۸۵- معادله سرعت - زمان جسمی که روی محور X حرکت می‌کند، در SI به صورت $v = t^2 - 5t + 4$ است. در کدام‌یک از بازه‌های زمانی زیر، حرکت متغیر همواره کندشونده است؟

- (۱) $(0, 2/5s)$ (۲) $(1s, 2/5s)$ (۳) $(1s, 4s)$ (۴) $(0, 2/5s)$

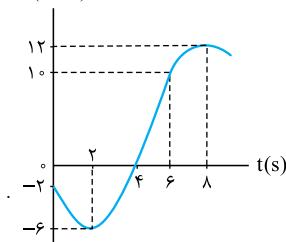
۱۸۶- نمودار سرعت - زمان متغیری که بر روی خط راست حرکت می‌کند به شکل رو به رو است. با توجه به این نمودار کدام گزینه درست است؟ (برگرفته از کتاب درسی)

- (۱) شتاب متوسط در ۴ ثانیه اول حرکت نصف شتاب متوسط در ۴ ثانیه دوم حرکت است.

- (۲) شتاب متوسط متغیر از شروع حرکت تا $t = 4s$ برابر صفر است.

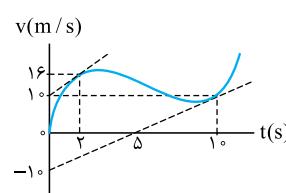
- (۳) شتاب متوسط این متغیر در مدت زمان ۸ ثانیه ابتدایی حرکت برابر $1/5 m/s^2$ است.

- (۴) شتاب متوسط این متغیر در بازه $(2s, 8s)$ برابر $3 m/s^2$ است

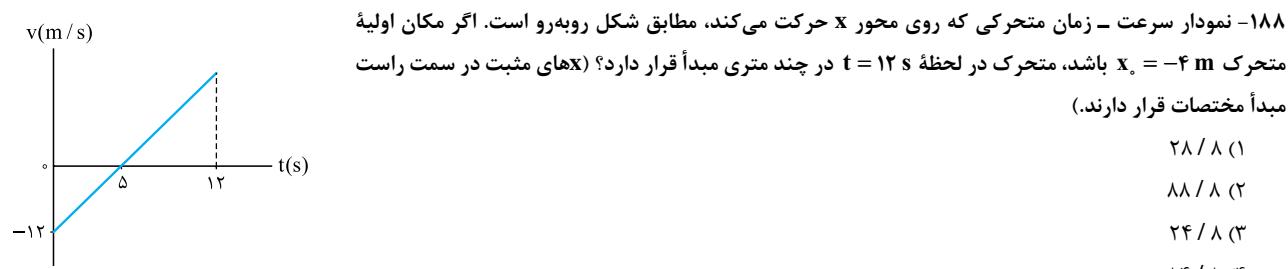

۱۸۷- نمودار سرعت - زمان متغیری که بر روی خط راست حرکت می‌کند به شکل رو به رو است. شتاب متغیر در لحظه $t = 10s$ چند برابر شتاب متغیر در لحظه $t = 2s$ است؟

- (۱) $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{3}$

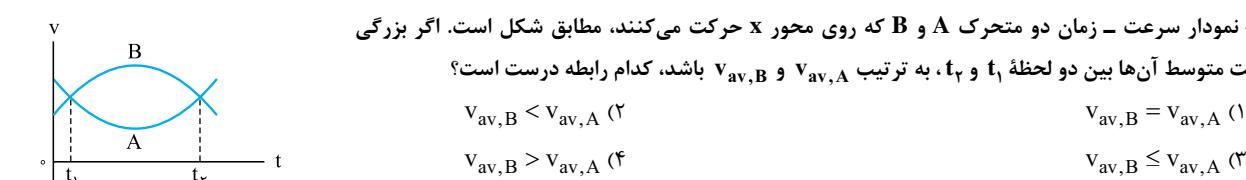
۱۸۸- نمودار سرعت - زمان متغیری که روی محور X حرکت می‌کند، مطابق شکل رو به رو است. اگر مکان اولیه متغیر $x = -4m$ باشد، متغیر در لحظه $t = 12s$ در چند متری مبدأ قرار دارد؟ (Xهای مثبت در سمت راست مبدأ مختصات قرار دارند).

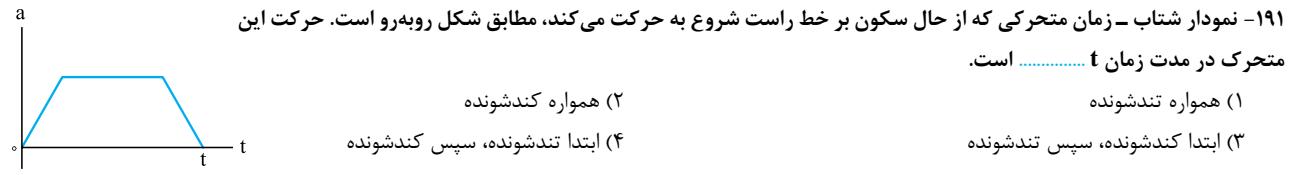
۱۸۹- شکل مقابله نمودار سرعت - زمان یک متغیر در مسیر مستقیم است. تندی متوسط در این ۸s برابر چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) $6/25$ (۲) 5 (۳) 50 (۴) -5

۱۹۰- نمودار سرعت - زمان دو متغیر A و B که روی محور X حرکت می‌کنند، مطابق شکل است. اگر بزرگی سرعت متوسط آن‌ها بین دو لحظه t_1 و t_2 ، به ترتیب $v_{av,B}$ و $v_{av,A}$ باشد، کدام رابطه درست است؟

- (۱) $v_{av,B} < v_{av,A}$ (۲) $v_{av,B} = v_{av,A}$ (۳) $v_{av,B} > v_{av,A}$ (۴) $v_{av,B} \leq v_{av,A}$

۱۹۲- در شکل رویه‌رو، متحرکی از نقطه A روی دایره به طور ساعتگرد شروع به حرکت کرده و پس از ۴ s به نقطه B می‌رسد. در این حرکت، تندی متوسط و اندازه سرعت متوسط متحرک به ترتیب از راست به چپ چند متر بر ثانیه است؟ (برگرفته از کتاب درسی)

$$\frac{4\sqrt{5}}{25} \text{ m/s} \quad (4) \quad \frac{4\sqrt{2}}{5} \text{ m/s} \quad (3) \quad \frac{\sqrt{2}}{5} \text{ m/s} \quad (2) \quad \frac{\sqrt{5}}{25} \text{ m/s} \quad (1)$$

۱۹۳- متحرکی در مسیر نشان داده شده مطابق شکل رویه‌رو از A به C می‌رود به طوری که $AO = OB = 12 \text{ m}$ و $BC = 16 \text{ m}$ است. اگر سرعت متوسط متحرک در مسیر AOB برابر $s = 3 \text{ m/s}$ و در کل مسیر $s = 5/2 \text{ m/s}$ باشد، به ترتیب از راست به چپ تندی متوسط در مسیر AOB و کل مسیر چند متر بر ثانیه است؟

$$5 - 6 \quad (1) \\ 6 - 5 \quad (2) \\ 8 - 4 \quad (3) \\ 4 - 8 \quad (4)$$

